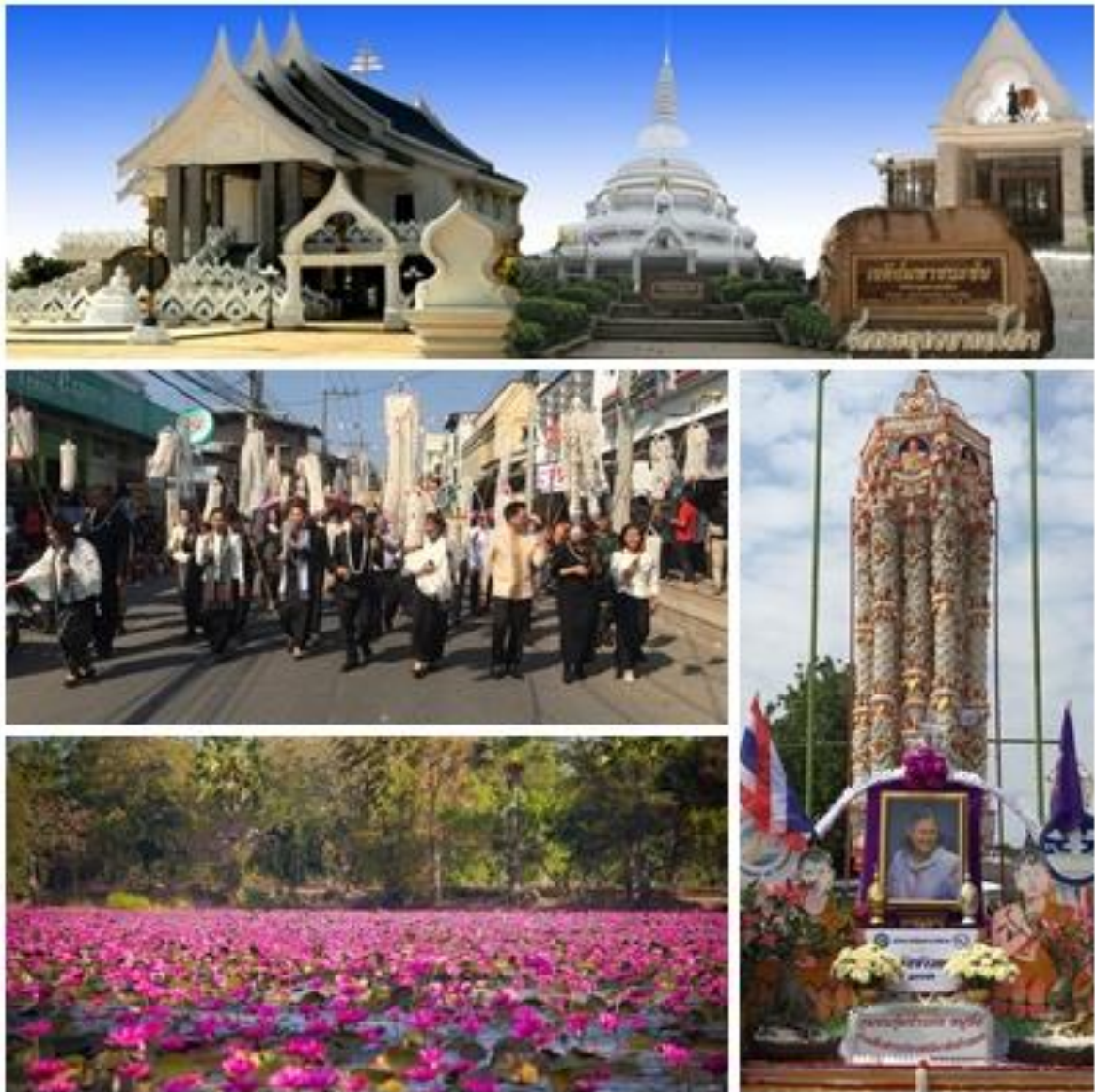

แผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)
ฉบับทบทวนในรอบปี พ.ศ.๒๕๖๐
อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

วิสัยทัศน์อำเภอมหาชนะชัย
“สังคมน่าอยู่ คู่คุณธรรม นำการเกษตรอินทรีย์”

คณะกรรมการบริหารงานอำเภอมหาชนะชัย
เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศอำเภอมหาชนะชัย

เรื่อง การประกาศใช้แผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

ฉบับทบทวนในรอบปี พ.ศ.๒๕๖๐

คณะกรรมการบริหารงานอำเภอมหาชนะชัย ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบแผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ฉบับทบทวนในรอบปี พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อใช้เป็นแนวทางและเครื่องมือในการพัฒนาพื้นที่อำเภอและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และสอดคล้องกับปัญหา โดยบูรณาการจากแผนในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องและมีเอกภาพในการดำเนินงานร่วมกันกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนชุมชน รวมทั้งความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยแผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ฉบับทบทวนในรอบปี พ.ศ.๒๕๖๐ มีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “สังคมน่าอยู่ คุณธรรม นำการเกษตรอินทรีย์”

พันธกิจ

- ๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้อาเภอมีความโดดเด่นและชัดเจนในฐานะที่เป็นสังคมน่าอยู่บนค่านิยมความเป็นไทยและวิถีอีสาน
- ๒) อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยเฉพาะประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก ให้มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ผสมผสานกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว
- ๓) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วน เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
- ๔) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการทำเกษตรอินทรีย์ให้มีความเป็นเลิศ ได้มาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์รวม

- ๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงและสังคมมีความสงบเรียบร้อย
- ๒) ประชาชนมีภูมิปัญญาวัฒนธรรม ประเพณีอีสานที่เข้มแข็ง มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า
- การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๕ จึงขอประกาศใช้แผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ฉบับทบทวนในรอบปี พ.ศ.๒๕๖๐ ดังรายละเอียดตามแนบท้ายประกาศนี้ และขอให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันนำแผนพัฒนาอำเภอดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติโดยพร้อมเพรียงกันต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐

มาริสา สีลาพัฒน์

(นางสาวมาริสา สีลาพัฒน์)

นายอำเภอมหาชนะชัย

คำนำ

แผนพัฒนาอำเภอ เป็นแนวทางและเครื่องมือในการบริหารพัฒนาอำเภอที่กำหนดทิศทางการพัฒนาอำเภอในระยะ ๔ ปีว่าจะมุ่งไปสู่ทิศทางใดในอนาคต โดยทิศทางการพัฒนาจะต้องมีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่หรือ area approach มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมมิติการพัฒนา ในทุกด้าน ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ และการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย แผนพัฒนาอำเภอจึงเป็นกรอบหรือแนวทางการพัฒนาพื้นที่ให้กับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจและองค์กรภาคประชาชน

อำเภอมหาชนะชัย ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ฉบับทบทวนในรอบปี พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อใช้เป็นแนวทางและเครื่องมือในการพัฒนาพื้นที่อำเภอและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

ทั้งนี้ เพื่อให้แผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน อำเภอมหาชนะชัย จึงได้มีการทบทวนแผนพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับแผนชุมชน/หมู่บ้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของอำเภอ ประกอบด้วย

๑.๑	ความเป็นมาของอำเภอ	๕
๑.๒	คำขวัญอำเภอ	๗
๑.๓	ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน	๘
๑.๔	วิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด	๒๕

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย

๒.๑	สรุปผลโครงการในแผนพัฒนาอำเภอที่ได้ดำเนินการ	๒๗
	ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙	
๒.๒	สรุปรวมงบประมาณที่อำเภอได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรม	๒๙
	ตามแผนพัฒนาอำเภอประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๕๙	
๒.๓	การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่	๓๐
๒.๔	การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่อำเภอ	๔๑
๒.๕	ภาพรวมของบริบทอำเภอ (Context Map)	๔๓
๒.๖	การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอำเภอ (Positioning)	๔๔
๒.๗	การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอ (SWOT Analysis)	๔๔
๒.๘	การวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่อำเภอ (TOWS Matrix)	๔๖
๒.๙	การกำหนดก้าวอย่าง ๓ ระยะ (๓ Horizons)	๔๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลแผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีองค์ประกอบ ดังนี้

๓.๑	วิสัยทัศน์อำเภอ	๔๙
๓.๒	พันธกิจ	๔๙
๓.๓	เป้าประสงค์รวม	๔๙
๓.๔	ประเด็นยุทธศาสตร์	๔๙
	- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	
	- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	
	- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	
	- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	

ส่วนที่ ๔ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

၆၆

ภาคผนวก - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.) ที่รับรองและประกาศใช้
แผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปของอำเภอมหาชนะชัย

- ๑.๑ ความเป็นมาของอำเภอมหาชนะชัย
- ๑.๒ คำขวัญอำเภอมหาชนะชัย
- ๑.๓ ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์
ในปัจจุบัน
- ๑.๔ วิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ของ
แผนพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

❖ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของอำเภอ ประกอบด้วย

๑.๑ ความเป็นมาของอำเภอ

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ปกครองอาณาจักรสยามต่อจากพระเจ้ากรุงธนบุรีขณะนั้น พระเจ้าสิริบุญสารกษัตริย์ ผู้ปกครองเมืองเวียงจันทน์อาณาจักรล้านนา (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ได้ยกทัพเข้ามาบุกรุกน่านชายแดน โดยเข้าโจมตีที่เมืองนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน (หนองบัวลุ่มภู) พระวอและพระตา ผู้ปกครองเมืองได้นำพลออกต่อสู้อย่างกล้าหาญ และพระเจ้าตากเจ้าเมืองได้ถูกปืนและถึงแก่กรรมที่โรงพยาบาล ขณะที่ทำการรบกันนั้น ได้ให้ท้าวคำสู ท้าวคำสิงห์ อพยพไพร่พลลงมาตามลำน้ำชี เพื่อสร้างเมืองใหม่ ท้าวคำสู เป็นผู้มาสร้างเมืองสิงท่า (เมืองยโสธร) ประชาชนได้ทำมาหากินอย่างปกติสุข และประชาชนส่วนหนึ่งก็ได้แยกย้ายหาทำเล ที่ทำกินแหล่งใหม่ลงมาตามลุ่มแม่น้ำชี จนพบเนินดินพื้นที่กว้างขวาง น้ำท่วมไม่ถึง และยังเป็นชัยภูมิที่ดี จึงได้ทำการถากถางเป็นที่ทำมาหากิน และตั้งบ้านเรือนจนมีผู้อพยพเข้ามาตั้งบ้านเรือนมากขึ้น เกิดเป็นชุมชนและหมู่บ้านพร้อมทั้งได้มีการก่อตั้งวัด (วัดพระพุทธบาท อำเภอมหาชนะชัย) เพื่อให้ลูกหลานได้ศึกษา ในระหว่างที่ประชาชนจัดเตรียมพื้นที่ที่จะสร้างวัด ซึ่งอยู่ในช่วงต้นระหว่างฤดูฝน ได้เกิดพายุฟ้าคะนอง ร้องคำรามอย่างน่ากลัวเป็นเวลานาน ชาวบ้านเกิดความหวาดกลัว จึงได้นำเครื่องมือเครื่องใช้ในการถากถางป่าไม้ไปซ่อนไว้ที่โคนไม้ใหญ่ แล้วพากันกลับบ้าน จากนั้นไม่นานฟ้าได้ผ่าลงกลางต้นไม้ใหญ่ทำให้บริเวณโดยรอบสว่างไสวไปทั่ว ชาวบ้านได้ไปตรวจดูบริเวณที่ตนนำเอาอุปกรณ์ไปซ่อนไว้ได้พบว่ามิดพรั้าขาดออกเป็น ๒ ท่อน

เหตุการณ์ที่ได้ชื่อว่า “บ้านฟ้าหยาด” มีข้อสันนิษฐาน ๓ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง ช่วงฤดูฝน หรือราววันเพ็ญเดือนหกของทุกปี เนื่องจากในบางปีมีฝนตกชุก บางปีไม่มีฝนตก ปรากฏการณ์ฟ้าหยาดมันเกิดขึ้นกลางหาว ดวงดาวส่องแสงกระจ่าง เหมือนดาวเสด็จลอยพุ่งอยู่ในท้องฟ้า แล้วหยดๆ หยาดๆ ลงมาบริเวณพื้นที่ แหล่งที่ผู้คนอาศัยแต่แสงเหล่านั้นไม่ทันจะตกถึงพื้น หรือตกถึงบ้านเรือน แสงเหล่านั้นก็ดับลงกลางอากาศ โดยเหตุการณ์นี้ เมื่อถึงเดือนหกก็เกิดดาวเสด็จพุ่งเป็นประกายโดยเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นถึง ๓ ครั้ง เมื่อเป็นเช่นนั้นชาวบ้านเห็นว่าเป็นเรื่องที่อัศจรรย์ จึงได้ตั้งเป็นชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านฟ้าหยาด” ตั้งอยู่ ณ ตำบลฟ้าหยาด อำเภอฟ้าหยาด (อำเภอมหาชนะชัย) จังหวัดอุบลราชธานี (ปัจจุบันจังหวัดยโสธร)

ประการที่สอง มาจากปรากฏการณ์ฝนพายุฟ้าคะนอง ฟ้าแลบ ฟ้าร้องฟ้าผ่า มีแสงสว่างไปทั่วบริเวณที่จะสร้างวัด และมีฟ้าผ่ามิดพรั้าขาดออกเป็น ๒ ท่อน

ประการที่สาม ตามรอยประวัติศาสตร์ มีพี่น้องชาวลัวะ หรือละว้า (ชาวลาวเหนือ) หรือชาวกุลา (เงี้ยว-ไทยใหญ่) ที่มาจากภาคเหนือในดินแดนแถบพินธุโลก ได้อพยพเดินทางลงทางทิศใต้และมาปักหลัก พักผ่อน ณ ดินแดนบ้านฟ้าหยาดแห่งนี้ และบางส่วนก็เดินทางอพยพไปปักหลักที่ทุ่งกุลา (ทุ่งกุลาร้องไห้) ที่จังหวัดร้อยเอ็ด และเมืองยะสะ (เมืองยศ หรือเมืองยโสธรในปัจจุบัน) เนื่องจากรอนแรมมาเป็นเวลานาน และระโหยโรยแรงเต็มที ขณะนั้นเป็นเวลาพลบค่ำ พี่น้องชาวลัวะ และชาวกุลาทั้งหลายก็ได้มองบนท้องฟ้าที่ปรากฏแสงอาทิตย์สาดส่องทะลุม่านเมฆเป็นเส้นสายยาวย้อยเป็นวงยอโยย ดุจดังแสงออโรราในเขตขั้วโลก ผิดกันตรงที่ว่า ณ ดินแดนแห่งนี้เป็นแสงสีแดงผสมสีส้ม และสีเหลืองเป็นม่านเมฆแสดงถึง ฟ้าหยาด ดุจดังเทพเทวัญประทานพรจากสรวงสวรรค์สู่พี่น้องชาวลัวะและชาวกุลา ผู้มาบุกเบิกและปักหลักที่ทำกิน ณ ดินแดนแห่งนี้ ด้วยเหตุนี้เอง จึงได้พากันเล่าขาน และตั้งชื่อเมืองใหม่ว่า “บ้านฟ้าหยาด”

จากฟ้าหยาด สู่มหาชนะชัย

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๒ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงโปรดเกล้าให้ท้าวภูทอง เป็นเจ้าเมืองอุบลราชธานี และพระราชทานนามว่า พระพรหมราชวงศา ปกครองประชากรผู้ต่างพระเนตรพระกรรณ เนื่องจากมีพื้นที่ปกครองกว้างใหญ่ไพศาล จึงให้ท้าวบุตรคำพูน ราชบุตร ไปจัดตั้งเมืองใหม่ ณ บริเวณบ้านเวินชัย ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำชี โดยตั้งชื่อว่า เมืองหันชนะชัยข่านะ ต่อมาเห็นว่าพื้นที่คับแคบ ไม่เหมาะสมที่จะขยายเมือง จึงได้มาตั้งเมืองใหม่ ณ สถานที่ตั้งเมืองในปัจจุบันนี้คือ เมืองมหาชนะชัย (มหาชนะชัย) เดิมขึ้นตรงต่อเจ้าเมืองอุบลราชธานี

เมื่อวันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีชุน เบญจศก จ.ศ. ๑๒๒๕ ตรงกับพุทธศักราช ๒๔๐๖ ในรัชสมัยพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงโปรดเกล้าตั้งเมืองมหาชนะชัย และพระราชทานนามให้บุตรคำพูนเป็น พระเรืองไชยข่านะ เจ้าเมืองมหาชนะชัย แต่งตั้งท้าวโพธิราช (ผา) เป็นอุปราช ท้าววรกิตติกา (ไชย) เป็นราชวงศ์ และท้าวอุเทน (หอย) เป็นราชบุตร

เมื่อพระเรืองไชยข่านะ ได้ถึงแก่กรรม พระสิทธิางวาง ได้เป็นเจ้าเมืองสืบแทน ต่อมาจนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ได้เปลี่ยนเป็น อำเภอมหาชนะชัย โดยขึ้นตรงต่อจังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอมหาชนะชัย ตั้งอยู่ที่บ้านฟ้าหยาด และต่อมาได้เป็นเปลี่ยนชื่อเป็น อำเภอฟ้าหยาด เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๐ และได้เปลี่ยนชื่อกลับมาเป็นอำเภอมหาชนะชัยอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๒ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้มาขึ้นตรงต่อจังหวัดยโสธร (ในนามอำเภอมหาชนะชัย)

อำเภอมหาชนะชัย เป็นประตูเชื่อมจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธรด้วยสะพานพาดผ่านลำน้ำชี และเป็นประตูสู่จังหวัดอื่นๆ อีกด้วย เดิมเป็นเมืองที่มีพื้นฐานทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน ซึ่งบ่งบอกถึงการปกครองอย่างเข้มแข็ง เพียบพร้อมด้วยสังคม และวัฒนธรรมของประเทศคงจะยังอยู่ในอดีตกาล

ที่มา : วิเศษศักดิ์ พราวศรี และคณะ. ๑๐๐ ปี อำเภอมหาชนะชัย. ๒๕๕๒

๑.๒ คำขวัญอำเภอ

“พระเรืองไชยลือเลื่อง เมืองแห่งดอกจาน นมัสการพระพุทธบาท ธรรมชาติลำน้ำชี ประเพณีแห่มาลัย”

คำอธิบาย

พระเรืองไชยลือเลื่อง : คำว่า พระเรืองไชย มาจากคำว่า พระเรืองไชยข่านะ บุตรของเจ้าภูทอง สุวรรณภู เจ้าเมืองอุบลราชธานี ได้รวบรวมพี่น้องประชาชนไทยฝั่งซ้ายแม่น้ำชีเข้าเป็นปึกแผ่น ได้ทำการสร้างเมืองหันชนะชัยข่านะ (หันชนะชัยข่านะ) หรือเมืองมหาชนะชัย (มหาชนะชัย) ขึ้น ได้วางแผนการปกครองและการพัฒนาบ้านเมือง ณ บ้านเวินชัย (เวินชัย) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๐๖ เป็นต้นมา

ด้วยเหตุนี้ ข้าราชการทุกสังกัด พระภิกษุสงฆ์ – สามเณร พ่อค้า ประชาชน คหบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการการเมืองทุกฝ่าย จึงได้รำลึกถึงพระเมตตาธิคุณของท่าน และเพื่อเป็นศูนย์จิตใจของชนทุกฝ่าย ทุกหมู่เหล่า ของพี่น้องชาวอำเภอมหาชนะชัย และท้องถิ่นใกล้เคียง จึงเห็นสมควรให้มีการสร้างศาลหลักเมืองพระเรืองไชยชนะขึ้น ณ บริเวณหน้าอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลฟ้าหยาด

เมืองแห่งดอกจาน : ดอกจาน หรือ ดอกทองกวาว เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง ๕-๑๕ เมตร ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มกลมทึบ ลำต้นแตกกิ่งต่ำคดงอ ดอกออกเป็นช่อแบบไม่แตกแขนง ตามกิ่งก้านและปลายกิ่ง ก้านช่อดอกมีขนสีน้ำตาล ก้านช่อดอกยาว ๓-๔ ซม. มีทั้งสีแดงและสีเหลืองสด ซึ่งพบมากในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย จึงได้กำหนดให้ดอกจานเป็นดอกไม้ประจำอำเภอมหาชนะชัย

นมัสการพระพุทธบาท : อำเภอมหาชนะชัย เป็นที่ตั้งของวัดพระพุทธบาทยโสธร โบราณสถานสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งอยู่ที่บ้านหนอกยาง ตำบลหัวเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ห่างจาก อำเภอมหาชนะชัยไปตาม ถนนสายมหาชนะชัย - อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ประมาณ ๕ กิโลเมตร ภายในได้ประดิษฐานรอยพระพุทธบาท พระพุทธรูปปางนาคปรก และศิลาจารึก นับว่าเป็นสิ่งมงคลที่ชาวอำเภอมหาชนะชัย และนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามากราบไหว้บูชาอย่างต่อเนื่อง

ธรรมชาติลำน้ำชี : อำเภอมหาชนะชัยมีลำน้ำชีไหลผ่านตั้งแต่ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจรดทิศตะวันออกเฉียงใต้ ยาวประมาณ ๕๕ กิโลเมตร ซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรโดยเฉพาะการทำนาของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย

ประเพณีแห่มาลัย : คำว่า มาลัย หมายถึง พวงมาลัยที่ทำจากข้าวตอก โดยนำเอาข้าวตอกมาร้อยเป็นพวงมาลัยเรียกว่า มาลัยข้าวตอก ใช้แทนดอกมณฑารพซึ่งเป็นดอกไม้บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีความสวยงามและมีกลิ่นหอมเป็นพิเศษเมื่อถึงกาลเวลาที่ดอกมณฑารพจะบาน และร่วงหล่นก็ด้วยเหตุการณ์สำคัญ ๆ คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ จาตรุงคสันนิบาต และทรงแสดงพระธรรมจักรกัปปวัตนสูตร ดอกมณฑารพจึงได้ร่วงหล่นลงมายังโลกมนุษย์ ชาวอำเภอมหาชนะชัยจึงพร้อมใจกันทำมาลัยข้าวตอกแล้วนำไปถวายวัดต่างๆ ในเขตอำเภอ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา และได้กำหนดจัดงานประเพณีแห่มาลัยข้าวตอกในช่วงของวันเพ็ญเดือนสาม หรือ วันมาฆบูชา เป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลกของชาวอำเภอมหาชนะชัย

ที่มา : วิเศษศักดิ์ พรสวรรค์ และคณะ. ๑๐๐ ปี อำเภอมหาชนะชัย. ๒๕๕๒

๑.๓ ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน

๑) **ที่ตั้ง** อำเภอมหาชนะชัย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด ยโสธรห่าง จากกรุงเทพมหานคร ๕๖๐ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดประมาณ ๔๒ กิโลเมตร มีทางหลวงแผ่นดิน ตัดผ่าน ๒ สาย คือหมายเลข ๒๐๘๓ สายคำเชื่อนแก้ว – ราชสีไศล และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๒๗ สายพนมไพร – มหาชนะชัย มีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๕.๒๖๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๘๔,๕๔๒.๕ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอพนมไพร (จังหวัดร้อยเอ็ด) และอำเภอคำเชื่อนแก้ว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอเขื่องใน (จังหวัดอุบลราชธานี)
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอค้อวัง และอำเภอราชสีไศล (จังหวัดศรีสะเกษ)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอศิลาลาด (จังหวัดศรีสะเกษ) และอำเภอพนมไพร (จังหวัดร้อยเอ็ด)

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ราบลุ่มโดยเฉพาะบริเวณลุ่มน้ำชี บางแห่งเป็นที่ดอนสูงพื้นที่ส่วนใหญ่
ลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีลำน้ำชีไหลผ่านตั้งแต่บริเวณทิศ
ตะวันตกเฉียงเหนือจรดทิศตะวันออกเฉียงใต้ยาวประมาณ ๕๕ กิโลเมตร แบ่งพื้นที่อำเภอออกเป็น ๒ ส่วน สภาพพื้นที่
ส่วนใหญ่เหมาะแก่การเกษตรกรรมโดยเฉพาะการทำนา และการปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง และถั่วลิสง

ลักษณะดิน

พื้นที่อำเภอมหาชนะชัย มีกลุ่มดินทั้งหมด ๒๓ กลุ่ม โดยกลุ่มดินส่วนใหญ่เป็นกลุ่มดิน ๖/๗ มีพื้นที่ ๕๓,๗๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๐ ของพื้นที่อำเภอ เป็นการปะปนกันของกลุ่มดินที่ ๖ และกลุ่มดินที่ ๗ ลักษณะกลุ่มดินที่ ๖ เป็นพวกดินเหนียว มีจุดปะสีน้ำตาล บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ เป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำไหล พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๔.๕-๕.๕ ลักษณะกลุ่มดินที่ ๗ เป็นดินเหนียวสีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ เป็นดินสีเทา มีการระบายน้ำไหล ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ๖.๐-๗.๐ รายละเอียดตามตารางข้างล่างนี้

ตาราง พื้นที่กลุ่มดินของอำเภอมหาชนะชัย

ที่	กลุ่มดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑	กลุ่มดินที่ ๑๗	๑๓,๖๙๔	๔.๘๑
๒	กลุ่มดินที่ ๑๗/๑๘	๑๐,๙๔๙	๓.๘๕
๓	กลุ่มดินที่ ๑๗/๖	๓,๐๕๖	๑.๐๗
๔	กลุ่มดินที่ ๑๘	๕,๙๐๔	๒.๐๗
๕	กลุ่มดินที่ ๒	๔๐,๐๓๘	๑๔.๐๗
๖	กลุ่มดินที่ ๒๐	๗,๔๑๕	๒.๖๑
๗	กลุ่มดินที่ ๒๑/๒	๒,๖๓๗	๐.๙๓
๘	กลุ่มดินที่ ๒๒	๒,๓๔๔	๐.๘๒
๙	กลุ่มดินที่ ๒๒/๒๔	๑,๐๘๗	๐.๓๘
๑๐	กลุ่มดินที่ ๓๓	๒,๕๒๕	๐.๘๙
๑๑	กลุ่มดินที่ ๓๕	๒,๔๙๔	๐.๘๘
๑๒	กลุ่มดินที่ ๓๕/๑๗	๒,๗๒๓	๐.๙๖
๑๓	กลุ่มดินที่ ๓๕/๔๐	๓,๔๑๓	๑.๒๐
๑๔	กลุ่มดินที่ ๔/๒	๓๖,๙๒๔	๑๒.๙๘
๑๕	กลุ่มดินที่ ๔๐	๓๙,๒๓๘	๑๓.๗๙
๑๖	กลุ่มดินที่ ๔๐/๑๗	๗๔๘	๐.๒๖
๑๗	กลุ่มดินที่ ๔๐/๒๘	๓,๐๖๗	๑.๐๘
๑๘	กลุ่มดินที่ ๔๐/๔๑	๑,๙๑๘	๐.๖๗
๑๙	กลุ่มดินที่ ๔๑	๒,๘๘๑	๑.๐๑
๒๐	กลุ่มดินที่ ๔๔	๑,๑๘๘	๐.๐๑
๒๑	กลุ่มดินที่ ๖	๒๕,๑๙๙	๘.๘๖
๒๒	กลุ่มดินที่ ๖/๗	๕๓,๗๘๒	๑๘.๙๐
๒๓	W	๑,๑๓๔	๐.๔๐
รวม		๒๘๔,๕๔๓	๑๐๐.๐๐

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอมหาชนะชัย กรมส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอมหาชนะชัย มี ๓ ฤดูกาล ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มจากเดือนมีนาคม – พฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มต้นจากเดือนมิถุนายน – กันยายน โดยจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะพัดเอาความชื้นและน้ำฝนปริมาณฝนมากเข้ามาในพื้นที่

ฤดูหนาว เริ่มต้นเดือนตุลาคม – กุมภาพันธ์ ปีถัดไป โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะพัดเข้ามาในช่วงเดือน พฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ซึ่งจะพัดเอาร่องความกดอากาศสูงทำให้อากาศหนาวเย็น

อุณหภูมิสูงสุด ๓๓.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด ๒๔.๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๗

องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๒๑.๖๕ มม./ปี (ที่มา: รายงานอุตุนิยมวิทยา สำหรับสถานีฝน ประจำปี ๒๕๕๙ สถานีอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร)

๒) การปกครอง

อำเภอมหาชนะชัย แบ่งเขตการปกครองตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็น ๑๐ ตำบล ๑๐๓ หมู่บ้าน ดังนี้

๑. ตำบลหัวเมือง	ประกอบไปด้วย	๑๔ หมู่บ้าน
๒. ตำบลม่วง	ประกอบไปด้วย	๑๒ หมู่บ้าน
๓. ตำบลคูเมือง	ประกอบไปด้วย	๑๒ หมู่บ้าน
๔. ตำบลบึงแก	ประกอบไปด้วย	๑๑ หมู่บ้าน
๕. ตำบลบากเรือ	ประกอบไปด้วย	๑๑ หมู่บ้าน
๖. ตำบลฟ้าหยาด	ประกอบไปด้วย	๑๐ หมู่บ้าน
๗. ตำบลพระเสาร์	ประกอบไปด้วย	๑๐ หมู่บ้าน
๘. ตำบลผือฮี	ประกอบไปด้วย	๘ หมู่บ้าน
๙. ตำบลสงยาง	ประกอบไปด้วย	๘ หมู่บ้าน
๑๐. ตำบลโนนทราย	ประกอบไปด้วย	๗ หมู่บ้าน

โดยมีหมู่บ้าน อพป. จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน

อำเภอมหาชนะชัย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จำนวน ๑๑ แห่ง ดังนี้

๑. เทศบาลตำบลฟ้าหยาด
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมือง
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลม่วง
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงแก
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลบากเรือ
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าหยาด
๘. องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์
๙. องค์การบริหารส่วนตำบลผือฮี
๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง
๑๑. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทราย

๓) หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

(๑) หน่วยงานราชการ ดังนี้

- ที่ทำการปกครองอำเภอมหาชนะชัย
- สำนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัย
- สำนักงานขนส่งจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัย
- สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ยโสธร สาขามหาชนะชัย
- สำนักงานพัฒนาชุมชนมหาชนะชัย
- สำนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขามหาชนะชัย
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมหาชนะชัย
- สำนักงานเกษตรอำเภอมหาชนะชัย
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอมหาชนะชัย
- หน่วยสืบสวนอำเภอมหาชนะชัย
- ท้องถิ่นอำเภอมหาชนะชัย
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่ สาขามหาชนะชัย
- ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอมหาชนะชัย

- สถานีตำรวจภูธรมหาชนะชัย
- สถานีตำรวจภูธรบึงแก
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยโสธร
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต ๕ (ยโสธร)

(๒) รัฐวิสาหกิจ ดังนี้

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอมหาชนะชัย
- ที่ทำการไปรษณีย์มหาชนะชัย
- การประปาส่วนภูมิภาคอำเภอมหาชนะชัย

(๓) ธนาคารหรือสถาบันการเงิน ดังนี้

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ธนาคารออมสิน สาขามหาชนะชัย
- ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขามหาชนะชัย

๔) ประชากร

ในปี ๒๕๕๙ อำเภอมหาชนะชัย มีประชากรทั้งหมด ๕๗,๓๔๘ คน โดยแยกออกเป็นช่วงอายุ ดังตาราง

ตาราง ประชากรอำเภอมหาชนะชัย ในปี ๒๕๕๙ (ณ เดือนมีนาคม)

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนประชากร		รวม	ร้อยละ
	ชาย (คน)	หญิง (คน)		
๐ - ๑๒	๔,๑๒๐	๓,๘๒๔	๗,๙๔๔	๑๓.๘๕
๑๓ - ๒๒	๓,๙๖๒	๓,๗๔๑	๗,๗๐๓	๑๓.๔๓
๒๓ - ๖๐	๑๖,๖๗๘	๑๖,๑๑๑	๓๒,๗๘๙	๕๗.๑๘
๖๐ ปีขึ้นไป	๔,๐๕๓	๔,๘๕๙	๘,๙๑๒	๑๕.๕๔
รวม	๒๘,๘๑๓	๒๘,๕๓๕	๕๗,๓๔๘	๑๐๐.๐๐

ที่มา: สำนักงานทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย

จากตารางจะเห็นว่า อำเภอมหาชนะชัย มีสัดส่วนประชากร มากที่สุดคือ ช่วงอายุ ๒๓-๖๐ ปี จำนวน ๓๒,๗๘๙ คน ร้อยละ ๕๗.๑๘ รองลงมาคือ ช่วงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๘,๙๑๒ คน ร้อยละ ๑๕.๕๔ ช่วงอายุ ๐ - ๑๒ ปี จำนวน ๗,๙๔๔ คน ร้อยละ ๑๓.๘๕ และ ช่วงอายุ ๑๓ - ๒๒ ปี จำนวน ๗,๗๐๓ คน ร้อยละ ๑๓.๔๓ ตามลำดับ

ในปี ๒๕๖๐ อำเภอมหาชนะชัย มีประชากรทั้งหมด ๕๗,๒๑๒ คน โดยแยกออกเป็นช่วงอายุ ดังตาราง

ตาราง ประชากรอำเภอมหาชนะชัย ในปี ๒๕๖๐ (เดือนมีนาคม)

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนประชากร		รวม	ร้อยละ
	ชาย (คน)	หญิง (คน)		
๐ - ๑๒	๔,๐๗๐	๓,๗๔๐	๗,๘๑๐	๑๓.๖๕
๑๓ - ๒๒	๓,๘๔๒	๓,๖๓๐	๗,๔๗๒	๑๓.๐๖
๒๓ - ๖๐	๑๖,๗๐๓	๑๖,๑๒๑	๓๒,๘๒๔	๕๗.๓๗
๖๐ ปีขึ้นไป	๔,๑๕๖	๔,๘๕๐	๘,๐๐๖	๑๕.๙๒
รวม	๒๘,๗๗๑	๒๘,๔๔๑	๕๗,๒๑๒	๑๐๐.๐๐

ที่มา: สำนักงานทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย

จากตารางจะเห็นว่า อำเภอมหาชนะชัย มีสัดส่วนประชากร มากที่สุดคือ ช่วงอายุ ๒๓-๖๐ ปี จำนวน ๓๒,๘๒๔ คน หรือร้อยละ ๕๗.๓๗ รองลงมาคือ ช่วงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๙,๑๐๖ คน หรือร้อยละ ๑๕.๙๒ ช่วงอายุ ๐ - ๑๒ ปี จำนวน ๗,๔๗๒ คน ร้อยละ ๑๓.๖๕ และช่วงอายุ ๑๓ - ๒๒ ปี จำนวน ๗,๔๗๒ คน ร้อยละ ๑๓.๐๖ ตามลำดับ

จากทั้ง ๒ ตาราง จะเห็นว่าจำนวนประชากรของอำเภอมหาชนะชัย ทั้ง ๒ ปี (มีนาคม ๒๕๕๙ และ มีนาคม ๒๕๖๐) จำนวนประชากรช่วงวัยทำงานยังมีมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของประชาชน ซึ่งจะทำให้อำเภอมหาชนะชัย มีศักยภาพในการพัฒนา เนื่องด้วยมีแรงงานในวัยทำงานที่มาก และเมื่อดูสัดส่วนประชากรสูงอายุ มีการเพิ่มขึ้นทุกปี มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมสูงวัยมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ จะทำให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุมากขึ้น

๕) การศึกษา

(๑) อำเภอมหาชนะชัย มีสถานศึกษา (ของรัฐ/เอกชน) ดังตารางด้านล่าง นี้

สถานศึกษา	จำนวนแห่ง	จำนวนนักเรียน/นักศึกษา	จำนวนห้องเรียน	จำนวนอาจารย์/ครู/บุคลากร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๓๒	๑,๑๙๙		
โรงเรียนประถมศึกษา/ขยายโอกาส	๔๙	๔,๗๓๔	๔๔๗	๔๘๐
โรงเรียนมัธยมศึกษา	๒	๑,๘๗๑	๕๗	๑๐๑
อาชีวศึกษา				
- สถานศึกษาของรัฐ	๑	๘๗๙	๑๖	๖๘
- สถานศึกษาของเอกชน	๑	๖๙๗		๑๘
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	๑	๑,๑๑๘		
รวม	๘๕	๑๐,๔๙๘	๕๒๐	๖๖๗

ที่มา: ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอมหาชนะชัย,วิทยาลัยเกษตรและ

เทคโนโลยีสารสนเทศ,วิทยาลัยเทคโนโลยีมหาชนะชัย,สำนักงานท้องถิ่นอำเภอมหาชนะชัย,<http://obec.go.th/index.php>

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

(๒) อำเภอมหาชนะชัย มีห้องสมุด จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่ ที่ในศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอมหาชนะชัย

๖) สาธารณสุข

(๑) อำเภอมหาชนะชัย มีสถานพยาบาลของรัฐ/เอกชน/ศูนย์บริการสาธารณสุข/คลินิก/บุคลากร ดังตารางด้านล่าง นี้

ตาราง สถานพยาบาลของรัฐ/เอกชน/ศูนย์บริการสาธารณสุข

ที่	สถานพยาบาล	จำนวน (แห่ง)
๑	สถานพยาบาล	๕
๒	โรงพยาบาลชุมชน	๑
๓	โรงพยาบาล	๑
๔	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	๑

๕	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	๑๖
๖	ร้านขายยา	๕
๗	ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	๑
๘	ร้านขายยาแผนโบราณ	๑
๙	PCU	๑
๑๐	คลินิกเอกชน	๒
รวม		๓๔

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมหาชนะชัย

ตาราง แสดงบุคลากรทางการแพทย์

ที่	บุคลากร	จำนวน (คน)
๑	แพทย์	๕
๒	ทันตแพทย์	๒
๓	เภสัชกร	๖
๔	พยาบาล	๓๘
๕	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	๕๙
๖	อาสาสมัครสาธารณสุข	๑,๒๐๐
รวม		๑,๓๐๐

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมหาชนะชัย, โรงพยาบาลมหาชนะชัย

(๒) หลักประกันสุขภาพของประชาชน อำเภอมหาชนะชัย ใช้สิทธิในการเข้ารับบริการจากสถานพยาบาล แยกได้ ดังราย ด้านล่าง นี้

ตารางหลักประกันสุขภาพของประชาชน

ที่	รหัสสิทธิหลัก	คำอธิบายสิทธิหลัก	จำนวน (คน)
๑	WEL	สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ยกเว้นการร่วมจ่ายค่าบริการ ๓๐ บาท)	๒๑,๘๒๖
๒	UCS	สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า	๒๐,๔๓๑
๓	OFC	สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ	๒,๗๒๔
๔	SSS	สิทธิประกันสังคม	๙๑๙
๕	LGO	สิทธิสวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น	๔๗๔
๖	LGO	สิทธิอื่นๆ,สิทธิว่างหรืออยู่ในระหว่างลงทะเบียนสิทธิประกันสุขภาพ	๑๓๔
๗	OFL	สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ/สิทธิสวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น	๕๙
๘	SOF	สิทธิประกันสังคม/สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ	๓๔
๙	VOF	สิทธิทหารผ่านศึก/สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ	๓๒
๑๐	PVT	สิทธิครูเอกชน	๒๕
๑๑	SLG	สิทธิประกันสังคม/สิทธิสวัสดิการพนักงานส่วน	๑๖

		ท้องถิ่น	
๑๒	VSS	สิทธิประกันสังคม/สิทธิทหารผ่านศึก	๙
๑๓	STP	สิทธิประกันสังคมกรณีทุพพลภาพ	๙
๑๔	SSI	ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ	๙
๑๕	NRD	บุคคลต่างด้าว	๘
๑๖	POF	สิทธิครูเอกชน/สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ	๓
๑๗	VLG	สิทธิทหารผ่านศึก/สิทธิสวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น	๓
๑๘	FRG	สถานะคนไทยในต่างประเทศ	๓
๑๙	VSO	สิทธิประกันสังคม/สิทธิทหารผ่านศึก/สิทธิข้าราชการ/สิทธิรัฐวิสาหกิจ	๓
๒๐	VSL	สิทธิประกันสังคม/สิทธิทหารผ่านศึก/สิทธิสวัสดิการพนักงานส่วนท้องถิ่น	๑
รวม			๔๖,๗๒๒

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมหาชนะชัย, โรงพยาบาลมหาชนะชัย

(๓) สถิติการเจ็บป่วย

รายงานสาเหตุการป่วยของผู้มารับบริการจากสถานบริการภาครัฐทุกแห่งในอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ พบว่า สาเหตุการป่วยและเสียชีวิตของประชาชนอำเภอมหาชนะชัย มีรายละเอียดตามตาราง

ตาราง ข้อมูลสาเหตุการป่วย

อันดับ	สาเหตุการป่วย	จำนวน (ราย)
๑	ความดันโลหิตสูง	๓,๐๓๖
๒	เบาหวาน	๑,๔๐๘
๓	อาหารไม่ย่อย	๑,๒๑๖
๔	คอหอยส่วนจมูกอักเสบ	๙๒๖
๕	คอหอยอักเสบ	๘๗๕
๖	วิงเวียน	๘๓๗
๗	เนื้อเยื่อผนังอักเสบ	๖๙๕
๘	โรคหัวใจ	๓๑๓
๙	โรคหลอดเลือดกลับ	๑๗๐
๑๐	โรคเอดส์	๑๓๖
รวม		๙,๖๑๒

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมหาชนะชัย, โรงพยาบาลมหาชนะชัย

๗) ศาสนาและวัฒนธรรม

การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๙ ศาสนาอื่นประมาณร้อยละ ๑ และมีวัดจำนวน ๖๒ แห่ง แบ่งเป็น วัดมหานิคม ๕๘ แห่ง วัดธรรมยุต ๔ แห่ง ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีบุญบั้งไฟ และประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก ซึ่งเป็นประเพณีที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของชาวอำเภอมหาชนะชัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากประชาชนมีความเชื่อเรื่องการจุดบั้งไฟเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล และทำให้ประชาชนมีขวัญกำลังใจในการทำนา และการเกษตร

อื่นๆ แต่ถ้าหากว่าปีใดไม่มีการจุดบั้งไฟ ปีนั้นฝนก็จะไม่ตกตามฤดูกาล พื้นที่การเกษตรก็จะได้รับความเสียหาย และเกษตรกรขาดขวัญกำลังใจในการทำนา ประเพณีบุญบั้งไฟจึงนับเป็นประเพณีคู่บ้านคู่เมืองของชาวอำเภอมหาชนะชัย และมีแนวโน้มที่จะมีการจุดเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ส่วนประเพณีแห่มาลัยมาลัยข้าวตอก เป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลก ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันเพ็ญเดือนสาม หรือ วันมาฆบูชา ความเป็นมาของประเพณีแห่มาลัยนี้ มีปรากฏในพระไตรปิฎกส่วนที่ว่าด้วยพระสูตรตันตปิฎก บทปริณิพพานสูตร กล่าวคือ ดอกมณฑารพ ซึ่งเป็นดอกไม้บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์มีความสวยงามและมีกลิ่นหอมเป็นพิเศษ เวลาที่ดอกมณฑารพจะบาน หรือร่วงหล่น ก็ต้องมีเหตุการณ์สำคัญๆ เท่านั้น คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ ปริณิพพาน จตุรงคสันนิบาต และทรงแสดงพระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ดอกมณฑารพจึงได้ร่วงหล่นลงมายังโลกมนุษย์

ชาวอำเภอมหาชนะชัยมีความเชื่อว่า มาลัยข้าวตอกที่ชาวบ้านทำขึ้นนั้น เป็นสัญลักษณ์แทนดอกมณฑารพแห่งสรวงสวรรค์ และเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้พากันทำมาลัยข้าวตอกขึ้น และจัดขบวนแห่ไปถวายตามวัดต่างๆ นับเป็นประเพณีที่งดงามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชาวอำเภอมหาชนะชัย ทำให้เกิดความสมารถสามัคคีในพื้นที่ และมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของชาวอำเภอมหาชนะชัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาชมมาลัยข้าวตอก และซื้อสินค้าจากกลุ่มทำมาลัยเป็นของฝากจากอำเภอมหาชนะชัย สร้างรายได้เสริมให้กับชาวอำเภอมหาชนะชัยอีกทางหนึ่ง และมีแนวโน้มที่จะมีการทำมาลัยข้าวตอกเพิ่มมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางมาเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยว และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

๘) การคมนาคม

- สถานีขนส่ง อำเภอมหาชนะชัย มีสถานีขนส่งจำนวน ๒ แห่ง มีรถประจำทาง คือ รถตู้ สาย ๕๐๔ (มหาชนะชัย – อุบลราชธานี) รถสองแถว และรถบัส (อุบลราชธานี มหาชนะชัย กรุงเทพมหานคร)

- การคมนาคม อำเภอมหาชนะชัย มีเส้นทางการคมนาคมระหว่างอำเภอและจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

(๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๘๓ ถนนเส้นทางระหว่าง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร - อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ เป็นถนนหลักในการเดินทางไปยังจังหวัดยโสธร และยังเป็นถนนหลักในการเดินทางจาก อำเภอมหาชนะชัยไปยังจังหวัดอุบลราชธานี

(๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๘๓ ถนนเส้นทางระหว่าง อำเภอมหาชนะชัย - อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

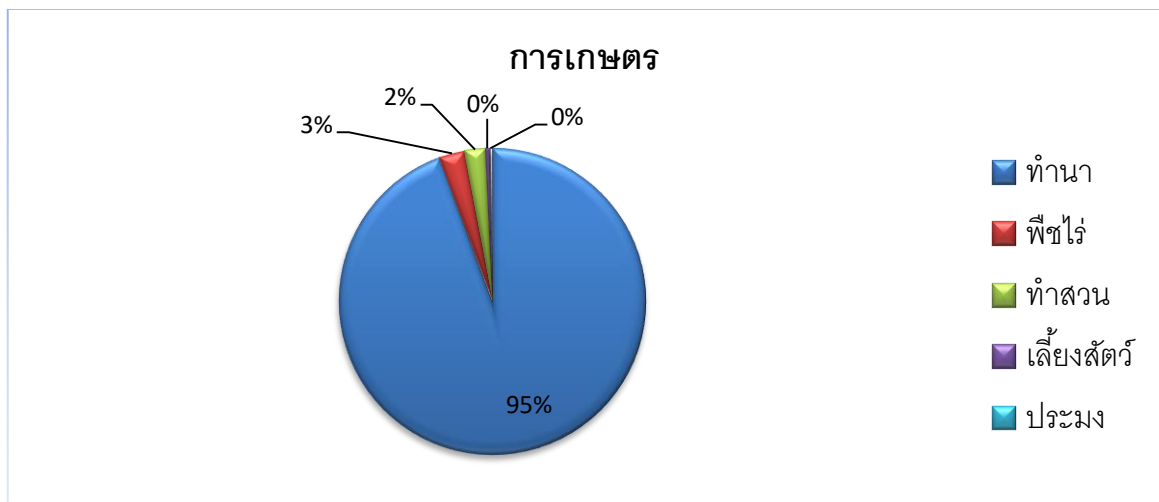
แนวโน้มด้านการคมนาคมของอำเภอมหาชนะชัย จากการที่อำเภอมหาชนะชัย มีเส้นทางเชื่อม ทั้ง เชื่อมไปยังอำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ เชื่อมไปยังอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เชื่อมไปยังจังหวัดอุบลราชธานี และเป็นเส้นทางเดินทางเพื่อเข้ากรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่นๆนั้น สิ่งเหล่านี้ จะเป็นตัวกระตุ้นการเจริญทางด้านการคมนาคมขนส่งของอำเภอมหาชนะชัย

ปัญหาด้านคมนาคม ถนนสายหลักของอำเภอมหาชนะชัย ทั้งเส้นทางระหว่างอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร - อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ และเส้นทางระหว่าง อำเภอมหาชนะชัย - อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ยังมีไฟฟ้าส่องสว่างถนนไม่เพียงพอ มีเฉพาะบางช่วง เหตุนี้จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

การแก้ไขปัญหาในอนาคต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหานี้มากขึ้น อาจจะเป็นการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น การดำเนินการไฟฟ้าส่องสว่างถนน ให้เพียงพอ ดำเนินการให้มีสัญญาณจราจร หรือสัญญาณเตือนต่างๆ

๙) ด้านเศรษฐกิจ

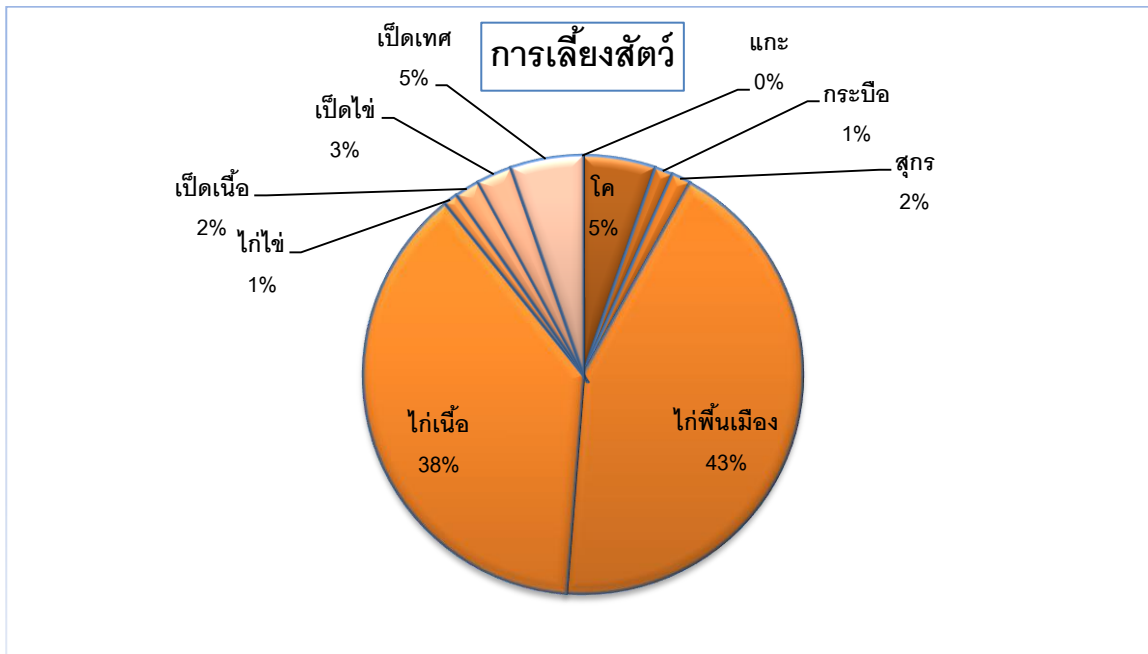
(๑) ด้านการเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัยประกอบอาชีพหลักคือการทำนา จำนวน ๑๗๕,๕๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๕ ของพื้นที่ รองลงมาคือ การปลูกพืชไร่ จำนวน ๔,๙๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓ ของพื้นที่ การทำสวน จำนวน ๔,๐๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ ของพื้นที่ การเลี้ยงสัตว์ ๘๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๐ ของพื้นที่ การประมง จำนวน ๔๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของพื้นที่ ตามลำดับ รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับราคาข้าว และราคาพืชผลทางการเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ยังขาดอาชีพเสริมหลังฤดูทำนา ทำให้ไม่มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานไปยังต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก เพื่อขายแรงงานตามโรงงานขนาดใหญ่ในเขตอุตสาหกรรม

ด้านการเกษตร “ข้าว” ถือเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประชากรในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย การทำนาส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝน เป็นการทำนาหว่าน ในพื้นที่ทำนาจะมีการปลูกข้าวเจ้าคิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ โดยแบ่งออกเป็นข้าวขาวหอมมะลิ ๑๐๕ และ กข.๑๕ ข้าวเหนียวคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่

ด้านการเลี้ยงสัตว์ เกษตรเลี้ยง ไก่พื้นเมืองคิดเป็นร้อยละ ๔๓ ไก่เนื้อ คิดเป็นร้อยละ ๓๘ โคคิดเป็นร้อยละ ๕ เป็ดเทศคิดเป็นร้อยละ ๕ เป็ดเนื้อ คิดเป็นร้อยละ ๓ กระบือคิดเป็นร้อยละ ๒ สุกร คิดเป็นร้อยละ ๒ เป็ดคิดเป็นร้อยละ ๒ ไก่ไข่ และ แกะ คิดเป็นร้อยละ ๑

ปัจจุบันมีการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ การส่งเสริมอาชีพ การเลี้ยงโคเนื้อ โครงการธนาคารโค-กระบือ การสร้างงานสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรรายรายเลี้ยงเป็ดไข่ โครงการผสมเทียม โครงการส่งเสริมเลี้ยงสัตว์ ในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นต้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

การประมง

เนื่องจากอำเภอมหาชนะชัยมีลำน้ำชีไหลผ่าน เกษตรกรมีการทำประมง ลากอวน ลงเบ็ดราว และทอดแห นอกจากนี้ยังมีการประมงตามแหล่งน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ กระจายอยู่ทุกตำบล/หมู่บ้าน รวมทั้งมีการขุดบ่อเลี้ยงปลา ๒ ประเภท คือ

๑. เลี้ยงแบบธรรมชาติ โดยการขุดบ่อปล่อยปลาในบริเวณที่นา พบกระจายทุกหมู่บ้าน ประมาณ ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนทั้งหมด ส่วนมากเลี้ยงปลาธรรมชาติเพื่อการบริโภคและจำหน่าย เมื่อเหลือจากการบริโภค

๒. เลี้ยงแบบธุรกิจ โดยการขุดบ่อ และให้อาหารปลาเชิงธุรกิจ มีการจัดซื้อพันธุ์ปลาปล่อย เช่น ปลานิล ปลาจีน ปลายี่สกเทศ ปลาตะกุง การเลี้ยงปลาได้รับการสนับสนุนด้านเทคนิค และวิทยาการจากสถานีประมงน้ำจืด จังหวัดยโสธร ตั้งอยู่ที่บ้านปอแดง ตำบลบากเรือ อำเภอมหาชนะชัย จึงทำให้เกษตรกรหันมาเลี้ยงปลาแบบธุรกิจมากขึ้น

การหัตถกรรม

การทอผ้า เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น ซึ่งสืบทอดกันมานาน ราษฎรเมื่อว่างจากการประกอบ อาชีพ จะทอผ้าเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน และจำหน่ายเป็นสินค้าพื้นเมือง เช่น การทอผ้าไหม บ้านบัวขาว ตำบลม่วง การทอผ้าซิด บ้านชัยประสิทธิ์ ตำบลม่วง การทอผ้าหม่นบ้านบากเรือ ตำบลบากเรือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ทอผ้าไหม ทอผ้าฝ้าย ทอผ้าขาวม้า ของกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร บ้านหัวเมือง ตำบลหัวเมือง ซึ่งได้รับรางวัลประจำปี ๒๕๔๒

การทอเสื่อ การทอเสื่อของราษฎรส่วนใหญ่จะทำได้เพื่อใช้ในครัวเรือนของตนเองโดยใช้วัสดุ ที่หาได้จากท้องถิ่น เช่น ต้นผือ เสื่อที่ได้จากการทอนอกจากนำไปใช้ในครัวเรือนแล้ว ยังใช้เป็นของ ฝากสำหรับผู้มาเยือน หรือบริจาคให้วัดเพื่อใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย

การจักสาน การจักสานนับเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกอย่างหนึ่ง งานจักสานจะเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น ตะกร้า ถังน้ำ นอกจากนี้ยังมีการจักสานอุปกรณ์ การจับปลา เช่น ลอบ ไซ เป็นต้น

(๒) **ด้านการพาณิชย์** ในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัยมีธนาคาร จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญเพื่อให้ในการลงทุนธุรกิจขนาดย่อมในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีนักลงทุนหน้าใหม่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และมูลค่าของการค้าการลงทุนในเขตพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ อำเภอมหาชนะชัย ยังมีห้างสรรพสินค้า ๗ Eleven จำนวน ๑ แห่ง Tesco Lotus จำนวน ๑ แห่ง บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน ๑๖ แห่ง และร้านค้าทั่วไป จำนวน ๑,๕๕๒ แห่งสถานบริการน้ำมันขนาดใหญ่ จำนวน ๕ แห่ง และสหกรณ์ จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรมหาชนะชัย จำกัด สหกรณ์ผู้ใช้น้ำบ้านหว้าน จำกัด สหกรณ์ปศุสัตว์ดงยาง จำกัด สหกรณ์ผู้ใช้น้ำบ้านดงจาง จำกัด สหกรณ์สมาชิกเกษตรกรรายย่อย จำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านการค้า และการลงทุน และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

(๓) **ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP** อำเภอมหาชนะชัยมีสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่โดดเด่นดังต่อไปนี้

๑. ผ้าทอมือลายลูกหวาย (ลายยศสุนทร) เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองเกษตรกรผือฮี หมู่ที่ ๑ ตำบลผือฮี อำเภอมหาชนะชัย
๒. ผ้าไหมมัดหมี่ เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโนนยาง หมู่ที่ ตำบลพระเสาร์
๓. ข้าวกล้องงอก เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท อาหาร
๔. แหนมหมู – แหนมวัว เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท อาหาร ของกลุ่มแม่บ้านแปรรูปอาหารบ้านบึงแก หมู่ที่ ๙ ตำบลบึงแก
๕. ผ้าไหมมัดหมี่ เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ของกลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านหัวเมือง ตำบลหัวเมือง
๖. ข้าวสารมะลิ (ทุ่งนาทอง) เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท อาหาร ของกลุ่มเกษตรกรทำนาบากเรือ ตำบลบากเรือ
๗. ผ้าขาวม้า เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๔ ดาว ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ของกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง
๘. ผ้าขาวม้า เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๓ ดาว ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง บ้านสร้างแป้น หมู่ที่ ๖ ตำบลสงยาง
๙. ผ้าไหมขิดลายยศสุนทร เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๓ ดาว ประเภท ผ้า เครื่องแต่งกาย ของกลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านบึงแก หมู่ที่ ๑ ตำบลบึงแก
๑๐. ขนมนางเล็ด เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๓ ดาว ประเภท อาหาร ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านชำ หมู่ที่ ๓ ตำบลสงยาง
๑๑. ผ้าห่มไหมยี่สิบเคราะห์ เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๒ ดาว ประเภท ของใช้ ของกลุ่มสตรีทอผ้าไหมยี่สิบเคราะห์
๑๒. มัลลย์ข้าวตอก เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๒ ดาว ประเภท ของใช้ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงฟ้าหยาพัฒนา
๑๓. ศิลปะประดิษฐ์จากวัสดุผสม เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๒ ดาว ประเภท ของใช้ ของกลุ่มอนุรักษ์ ไร่งาม
๑๔. ผ้าห่มไหมยี่สิบเคราะห์ เป็นสินค้า OTOP ระดับ ๒ ดาว ประเภท ของใช้ ของกลุ่มสตรีทอผ้าไหมยี่สิบเคราะห์

สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของอำเภอมหาชนะชัย เป็นสินค้าระดับ ๔ ดาว จำนวน ๗ รายการ ระดับ ๓ ดาว จำนวน ๓ รายการ และระดับ ๒ ดาว จำนวน ๔ รายการ ซึ่งเป็นสินค้าที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเขตพื้นที่ รวมตัวกันเพื่อผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาจนกลายเป็น สินค้า OTOP ที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรหลังฤดูทำนาได้เป็นอย่างดี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต

(๔) ด้านการท่องเที่ยว อำเภอมหาชนะชัย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

รอยพระพุทธรบาทจำลอง ตั้งอยู่วัดพระพุทธรบาทไทยสร บ้านหนองยาง ตำบลหัวเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เป็นโบราณสถานที่มีอายุยาวนานประมาณ ๑,๒๐๐ ปี เป็นที่สักการบูชาของชาวพุทธทั้งในและนอกพื้นที่

พิพิธภัณฑมัลลย์ข้าวตอก ตั้งอยู่ที่วัดหอก่อง ตำบลฟ้าหยาด เป็นที่จัดแสดงมัลลย์ข้าวตอกขนาดใหญ่ หนึ่งเดียวในโลก ซึ่งกำลังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกพื้นที่

พระธาตุบุญตา ตั้งอยู่ที่วัดพระธาตุบุญตาตำบลพระเสาร์ เป็นพระธาตุที่มีความงดงาม และเป็นที่เคารพสักการะของชาวอำเภอมหาชนะชัย ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว และนักแสวงบุญจากนอกพื้นที่เพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต

ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก เป็นประเพณีที่งดงามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวหนึ่งเดียวในโลก ของชาวอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยชาวบ้านจะนำข้าวตอกมาร้อยเป็นมาลัยสายยาวแทน ดอกมณฑารพ อันเป็นดอกไม้ทิพย์แห่งสรวงสวรรค์ แล้วจัดขบวนแห่ไปถวายเพื่อเป็นพุทธบูชาเนื่องในเทศกาลวันมาฆบูชา ซึ่งเป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวอีสานที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนาน

ความเป็นมาของประเพณีแห่มาลัยนี้ มีปรากฏในพระไตรปิฎกส่วนที่ว่าด้วยพระสูตรตันตปิฎก บทปรินิพพานสูตร กล่าวคือ ดอกมณฑารพ ซึ่งเป็นดอกไม้บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีความสวยงามและมีกลิ่นหอมเป็นพิเศษ เวลาที่ดอกมณฑารพจะบาน หรือร่วงหล่น ก็ต้องมีเหตุการณ์สำคัญๆ เท่านั้น คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพาน จตุรงคสันนิบาต และทรงแสดงพระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ดอกมณฑารพจึงได้ร่วงหล่นลงมายังโลกมนุษย์

ครั้งเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จดับขันธปรินิพพาน ที่เมืองกุสินารา ดอกลมณฑารพ นี้ก็ได้ร่วงหล่นลงมาทั้งก้านและกิ่ง เปรียบเหมือนความเสียอกเสียใจที่ไร้ราฟต่อการเสด็จดับขันธปรินิพพานของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รวมถึงเหล่าพระภิกษุ ผู้ได้ชื่อว่าอรหันตชีนาสพทั้งหลายด้วย หมู่เหล่าข้าราชการบริพาร ประชาชนทั้งหลายได้พากันมาถวายสักการะพระบรมศพ อีกทั้งยังได้พากันเก็บนำดอกลมณฑารพที่ร่วงหล่นลงมาเพื่อไปสักการบูชา และรำลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไปดอกลมณฑารพ ที่เก็บมาสักการบูชาเริ่มเหี่ยวแห้งและหมดไป

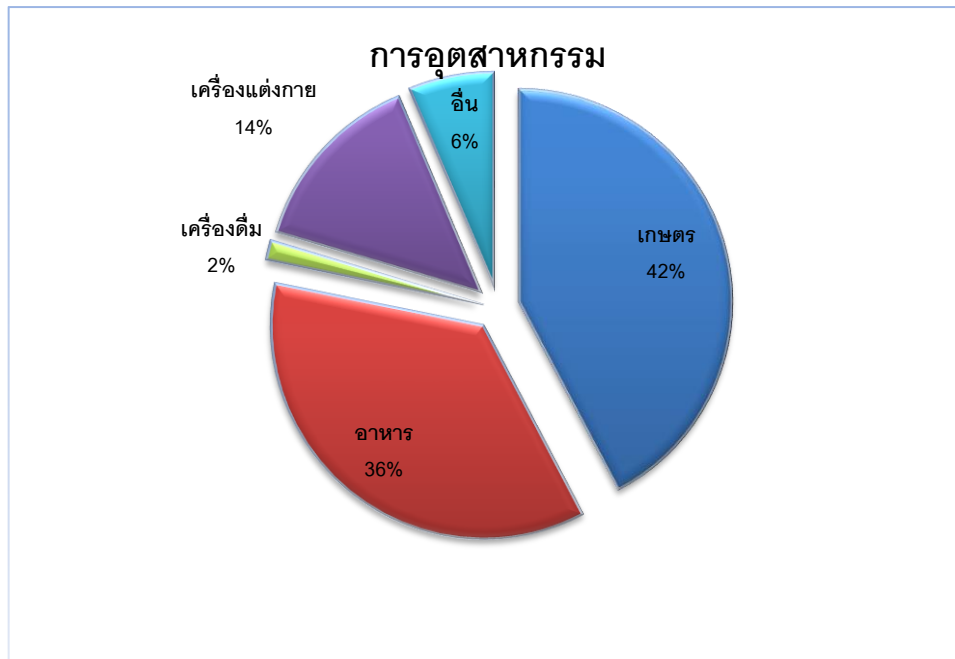
เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระปัญญาธิคุณ พระกรุณาธิคุณ และพระบริสุทธิคุณ รวมทั้งเหตุการณ์ในวันสำคัญต่างๆ ชาวพุทธจึงได้พากันนำเอาข้าวตอกมาสักการบูชา เพราะถือว่าข้าวเป็นสิ่งที่มีความค่า และเป็นของสูงที่มนุษย์จะขาดไม่ได้ การจัดข้าวตอกดอกไม้ถวายเป็นพุทธบูชามีจุดเริ่มต้นเมื่อไหร่ นั้น ยังไม่เป็นที่แน่ชัด แต่เชื่อกันว่าแรกๆ จะใส่พานไว้โปรยเวลาพระสงฆ์เทศนา ต่อมาจึงมีการนำมาประดิษฐ์ตกแต่งให้เห็นว่าสวยงาม สีสันโดดเด่นเรื่อยมา จากการตกแต่งมาลัยเพื่อความสวยงามก็พัฒนามาเรื่อยๆ จนกลายเป็นการประกวดประชันกัน เมื่อมาลัยร้อยได้สวยงามก็เริ่มมีการแห่แหน ให้เป็นการเป็นงานขึ้นมาด้วย ประกอบพิธีนั้น จนกลายเป็นงานที่ใหญ่ขึ้น มีการฟ้อนรำประกอบขบวน และกลายเป็นประเพณีแห่มาลัยในปัจจุบันและจัดให้มีขึ้น ในวันมาฆบูชา ของทุกๆ ปี

ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก นับเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลก ของชาวอำเภอมหาชนะชัย และเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกสารทิศ เมื่อถึงเทศกาลวันมาฆบูชา นักท่องเที่ยวต่างเดินทางมาเพื่อชมความประณีตงดงามของมาลัยข้าวตอก และขบวนแห่ที่ยิ่งใหญ่ตระการตา ทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นประจำทุกปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ทุ่งบัวแดง เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของอำเภอมหาชนะชัย เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วย พันธุ์ปลา พันธุ์นก และพืชน้ำ จำนวนมาก ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๗ ตำบลคูเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เป็นหนองน้ำที่มีบัวขึ้นเป็นจำนวนมาก เต็มพื้นที่ (เนื้อที่ กว่า ๙๐ ไร่) ซึ่งบัวที่มีเป็นจำนวนมากนี้ เรียกว่า บัวแดง ซึ่งบัวแดงจะออกดอกมีปริมาณมากที่สุดในช่วงเดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์ และค่อย ๆ ลดปริมาณ ลงในเดือนมีนาคม ดอกบัวจะบานในช่วงเช้าตรู่จนถึงเที่ยง ซึ่งดอกบัวแดงเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดยโสธร

(๕) ด้านอุตสาหกรรม อำเภอมหาชนะชัย มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับใบอนุญาตทั้งสิ้น ๑๔๔ แห่ง แบ่งเป็นอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน ๖๐ แห่ง อุตสาหกรรมอาหาร จำนวน ๕๑ แห่ง อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม จำนวน ๒ แห่ง อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย จำนวน ๒๐ แห่ง และอุตสาหกรรมอื่นๆ จำนวน ๙ แห่ง

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทการเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๔๒ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากสินค้าทางการเกษตรมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้การสนับสนุนการเกษตร รองลงมาคือ อาหารร้อยละ ๓๖ เครื่องแต่งกายร้อยละ ๑๔ อุตสาหกรรมอื่นๆ ร้อยละ ๖ และอุตสาหกรรมที่น้อยที่สุดคือ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเครื่องดื่ม

๑๐) ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อำเภอมหาชนะชัยมีสถานที่ประกอบธุรกิจโรงแรม จำนวน ๕ แห่ง ดังตาราง

ตาราง สถานที่ประกอบธุรกิจโรงแรม

ที่	ชื่อสถานที่ประกอบธุรกิจโรงแรม	จำนวน (ห้อง)
๑	การ์เดนท วิลลี่ เฟลซ	๑๐
๒	มายดรีม รีสอร์ท	๘
๓	พริกไทย รีสอร์ท	๘
๔	ทองสุกส์โชติ รีสอร์ท	๙
๕	ต้นไม้ปลาย รีสอร์ท	๖

อำเภอมหาชนะชัยใช้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก จนเป็นที่รู้จักในนาม “มหาชนะชัย เมืองแห่งมาลัยข้าวตอก” และกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของจังหวัดยโสธร ซึ่งมีนักท่องเที่ยว

เที่ยงทั้งในและนอกพื้นที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอมหาชนะชัยเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมด้านที่พัก หรือ โรงแรม มีศักยภาพ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดยโสธร

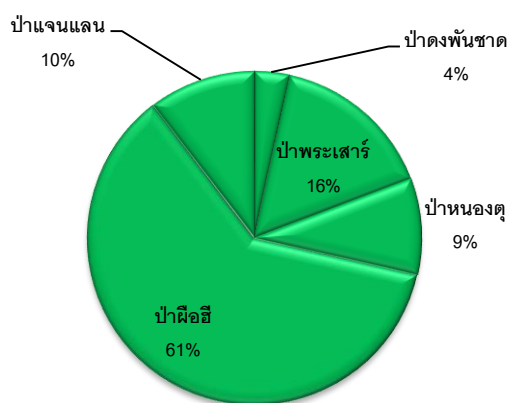
๑๑) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่มหาชนะชัยบางส่วนอยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ โดยราษฎรได้จับจองที่ดินเพื่อ ประกอบการเกษตรมานาน โดยมีพื้นที่บางส่วนเป็นที่สาธารณะประโยชน์ ทุ่งทำเลเลี้ยงสัตว์และป่าสงวนแห่งชาติแยกเป็น ดังนี้

ป่าสงวนแห่งชาติ ๕ แห่ง

๑) ป่าดงพันชาติ	ตำบลฟ้าหยาด	เนื้อที่	๔๖๘ ไร่
๒) ป่าพระเสาร์	ตำบลพระเสาร์	เนื้อที่	๒,๑๗๕ ไร่
๓) ป่าหนองตุ	ตำบลหัวเมือง	เนื้อที่	๑,๒๗๕ ไร่
๔) ป่าผืออี	ตำบลฟ้าหยาด,คูเมือง,สงยาง,ผืออี	เนื้อที่	๘,๔๐๐ ไร่
๕) ป่าแจนแลน	ตำบลผืออี	เนื้อที่	๑,๔๒๕ ไร่

ป่าสงวนแห่งชาติ

ที่สาธารณะประโยชน์

น.ส.ล. (ที่สาธารณะ)	๓๕๘ แปลง	เนื้อที่	๑๕,๔๐๖ - ๐ - ๔๓ ไร่
น.ส.ล. (ที่ราชพัสดุ)	๗๗ แปลง	เนื้อที่	๗๒๗ - ๒ - ๐๗ ไร่
ที่สาธารณะยังไม่ออก น.ส.ล.	๖๘ แปลง	เนื้อที่	๙,๗๔๙ - ๓ - ๔๒ ไร่

ที่ดินเอกสารสิทธิ์

โฉนดที่ดิน	๔๙,๑๔๕ แปลง	เนื้อที่	๒๓๕,๔๒๘ - ๐ - ๙๑ ไร่
นส.๓-นส.๓ ก, นส.๓ ข	๙,๑๕๔ แปลง	เนื้อที่	๖,๔๖๐ - ๓ - ๖๓ ไร่
นส. ๒ (ใบจอง)	๑,๙๖๔ แปลง	เนื้อที่	๖,๐๘๕ - ๓ - ๔๕ ไร่

แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำของอำเภอมีกระจายอยู่โดยทั่วไปในตำบลต่างๆ โดยมีแหล่งน้ำสำคัญคือ แม่น้ำชีซึ่งไหลจากทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออกผ่านแนวกลางพื้นที่อำเภอ โดยไหลผ่านท้องที่ตำบลหัวเมือง ฟ้าหยาด บากเรือ ม่วง และผืออี ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร และมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งหมด ๑๒๕ แห่ง พื้นที่ ๗,๕๙๗ ไร่ แหล่งน้ำที่เกษตรกรสร้างขึ้นจากงบประมาณทางราชการ และภาคเอกชน ๔๐ แห่ง

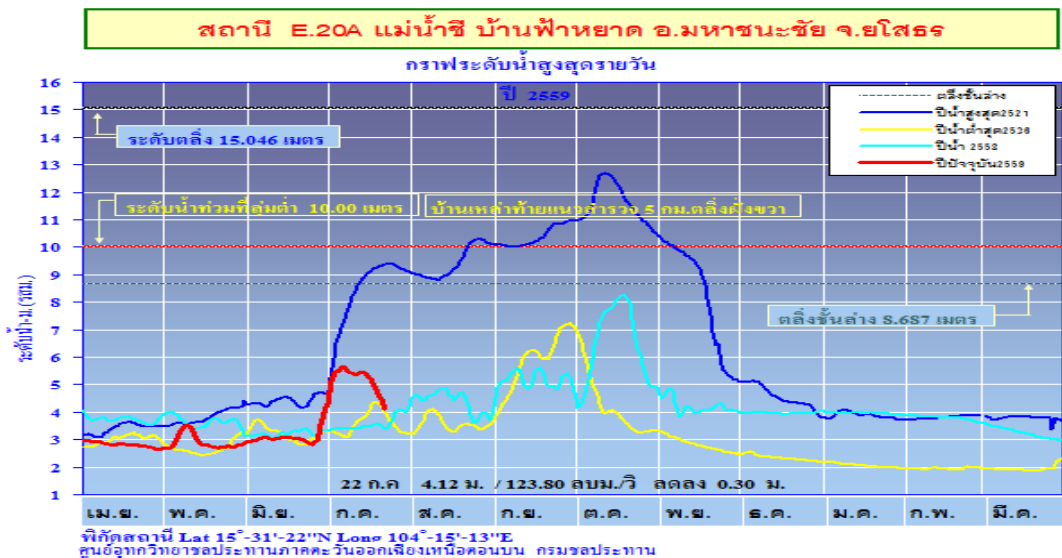
พื้นที่ ๑,๓๘๑ ไร่ นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงแหล่งน้ำ ซึ่งใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์ และมีการขุดบ่อบาดาล และบ่อน้ำตื้น กระจายทุกหมู่บ้าน โดยระดับน้ำใต้ดินเฉลี่ยประมาณ ๘ เมตร แหล่งน้ำ โดยทั่วไปขาดการใช้ประโยชน์อย่างถูกต้อง ขาดการบำรุงรักษา แหล่งน้ำบางแห่งตื้นเขิน ในฤดูแล้งน้ำแห้งไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ แต่บางแห่งเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้อย่างเต็มที่ สำหรับการปลูกพืชฤดูแล้ง โดยแหล่งน้ำที่ปรับปรุงใช้ในการปลูกพืชฤดูแล้ง โดยใช้ระบบกัลกน้ำ คือ กุดจงอาจ กุดปลาพา กุดน้ำนิน และมีการ ติดตั้งจุดสูบน้ำ ด้วยพลังงานไฟฟ้า ๕ จุด คือ บ้านฟ้าหยาด ตำบลฟ้าหยาด พื้นที่ ๕๐๐ ไร่ บ้านหนองยาง ตำบลหัวเมือง พื้นที่ ๓๕๐ ไร่ บ้านเวินชัย ตำบลผือฮี พื้นที่ ๕๐๐ ไร่ บ้านท่าสมอ ตำบลม่วง พื้นที่ ๓๕๐ ไร่ และบ้านดงจงอาจ ตำบลบึงแก พื้นที่ ๕๐๐ ไร่

แหล่งน้ำกิน - น้ำใช้ ประเภทอื่น ๆ

๑) บ่อน้ำบาดาล	จำนวน ๕๑๖ บ่อ
๒) บ่อน้ำตื้น	จำนวน ๒,๗๘๙ บ่อ
๓) ถังเก็บน้ำ คสล.	จำนวน ๒๔๘ ใบ
๔) ถังไฟเบอร์กลาส	จำนวน ๖๔ ใบ
๕) โอ่ง (๑๐๐ ปีบ)	จำนวน ๑๕,๓๗๗ ใบ

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ	จำนวน ๒๐๓	แห่ง
๒) สถานีสูบน้ำโขงซีมูล	จำนวน ๓	แห่ง
๓) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	จำนวน ๑๐	แห่ง

ทรัพยากรป่าไม้ รวมป่าสงวน

๑. **ป่าดงพญาไฟ** ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๙๙ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลฟ้าหยาด,หัวเมือง ประมาณ ๖๔๘ ไร่
๒. **ป่าพระเสาร์** ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖๕๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๗ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพระเสาร์ เนื้อที่ประมาณ ๒,๑๗๕ ไร่
๓. **ป่าหนองตุและป่าคูสองชั้น** ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๘๔๖ (พ.ศ. ๒๕๑๒ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๒ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหัวเมืองเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๗๕ ไร่

๔. ป่าผือฮี้ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๙๖๒ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๒๔ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลฟ้าหยาด ตำบลคูเมือง ตำบลสงยาง และตำบลผือฮี้ เนื้อที่ประมาณ ๘,๔๐๐ ไร่

๕. ป่าแจนแลน ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๗๖๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๘ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลผือฮี้ เพียงเล็กน้อย (ส่วนที่เหลืออยู่ในเขตตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง) ต้นไม้ประจำจังหวัดยโสธรคือ ต้นยางนาชื่อสามัญ YANG ชื่อวิทยาศาสตร์ Dipterocarpus Altus

ทรัพยากรสัตว์ป่า

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ราษฎรได้หักร้างทางพื้นที่ดิน เพื่อประกอบอาชีพการเกษตร จึงมีสัตว์ป่าอยู่น้อยมาก เฉพาะบริเวณในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สัตว์ที่พบเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ ๑ ซึ่งเป็นสัตว์ที่ปกติไม่นิยมใช้เป็นอาหารไม่ใช่ล่าเพื่อการกีฬา เช่น ลิง เป็นต้น

๑๒) ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

อำเภอมหาชนะชัยมีหน่วยงานรักษาความสงบเรียบร้อยและกองกำลังในพื้นที่ได้แก่ สถานีตำรวจจำนวน ๒ แห่ง คือ สถานีตำรวจภูธรมหาชนะชัย และสถานีตำรวจภูธรบึงแก ชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์อำเภอมหาชนะชัย กองร้อยอาสารักษาดินแดนอำเภอมหาชนะชัย ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑๑ แห่ง ซึ่งแต่ละหน่วยงานยังมีอัตรากำลังพลไม่เพียงพอต่อการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงทำให้สถานการณ์ด้านความมั่นคง อย่างเช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ลักลอบเล่นการพนัน ลักลอบตัดไม้พยูง และการบุกรุกที่สาธารณะ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต และส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก

๑.๔ วิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

๑) วิสัยทัศน์จังหวัดยโสธร “ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน”

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดยโสธร (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ครบวงจรและได้มาตรฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า การท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคง

ของครอบครัว ชุมชนและสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพของพื้นที่

- ๒.๑ สรุปผลโครงการในแผนพัฒนาอำเภอที่ได้ดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙
- ๒.๒ สรุปรวมงบประมาณที่อำเภอได้รับการสนับสนุนเพื่อ
ดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาอำเภอ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙
- ๒.๓ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของ
ประชาชนในพื้นที่
- ๒.๔ การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่อำเภอ
- ๒.๕ ภาพรวมของบริบทอำเภอ (Context Map)
- ๒.๖ การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอำเภอ (Positioning)
- ๒.๗ การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอ
(SWOT Analysis)
- ๒.๘ การวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนา
พื้นที่อำเภอ (TOWS Matrix)
- ๒.๙ การกำหนดก้าวอย่าง ๓ ระยะ (๓ Horizons)

❖ ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์สภาวะการณ์และศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย

๒.๑ สรุปผลโครงการในแผนพัฒนาอำเภอที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

➤ อำเภอ.....ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน.....โครงการ รวมงบประมาณ บาท ดังนี้

ที่	ประเด็นยุทธศาสตร์/โครงการ	แหล่งงบประมาณ					พื้นที่ดำเนินการ (หมู่ที่/ตำบล)	หน่วย รับผิดชอบ
		โครงการที่ใช้ งบประมาณตาม นโยบายพิเศษ ของรัฐบาล	โครงการที่ใช้ งบประมาณของงบ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	โครงการที่ใช้ งบประมาณของ หน่วยงาน (งบ Function) ที่ดำเนินการในภูมิภาค	โครงการที่ใช้ งบประมาณของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	โครงการที่ใช้ งบประมาณ ของเอกชน		
		ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)		
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน								
๑	โครงการปลูกมันสำปะหลังระบบน้ำหยด		๕๔๕,๖๐๐				ต.สงยาง	ปค.
๒								
รวมเป็นจำนวน.....๑.....โครงการ								
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๒ อนุรักษ์ พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
๑								
รวมเป็นจำนวน.....โครงการ								
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี และการท่องเที่ยว								
๑	โครงการส่งเสริมประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก		๕๐๐,๐๐๐				ต.ฟ้าหยาด	ปค.
๒								
รวมเป็นจำนวน.....๑.....โครงการ								

ที่	ประเด็นยุทธศาสตร์/โครงการ	แหล่งงบประมาณ					พื้นที่ดำเนินการ (หมู่ที่/ตำบล)	หน่วย รับผิดชอบ
		โครงการที่ใช้ งบประมาณตาม นโยบายพิเศษ ของรัฐบาล	โครงการที่ใช้ งบประมาณของงบ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	โครงการที่ใช้ งบประมาณของ หน่วยงาน (งบ Function) ที่ดำเนินการในภูมิภาค	โครงการที่ใช้ งบประมาณของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	โครงการที่ใช้ งบประมาณ ของเอกชน		
		ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)		
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๔ ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ครบวงจร								
รวมเป็นจำนวน.....โครงการ								

อำเภอมหาชนะชัย ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน.....๑.....โครงการ รวมงบประมาณ ...๕๐๐,๐๐๐... บาท ดังนี้

ที่	ประเด็นยุทธศาสตร์/โครงการ	แหล่งงบประมาณ					พื้นที่ดำเนินการ (หมู่ที่/ตำบล)	หน่วย รับผิดชอบ
		โครงการที่ใช้ งบประมาณตาม นโยบายพิเศษ ของรัฐบาล	โครงการที่ใช้ งบประมาณของงบ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	โครงการที่ใช้ งบประมาณของ หน่วยงาน (งบ Function) ที่ดำเนินการในภูมิภาค	โครงการที่ใช้ งบประมาณของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	โครงการที่ใช้ งบประมาณ ของเอกชน		
		ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)	ได้รับการจัดสรร (บาท)		
ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี และการท่องเที่ยว								
๑	โครงการส่งเสริมประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก		๕๐๐,๐๐๐				ต.ฟ้าหยาด	ปค.
รวมเป็นจำนวน.....๑.....โครงการ			๕๐๐,๐๐๐					

๒.๒ สรุปงบประมาณที่อำเภอได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาอำเภอ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

- สรุปงบประมาณที่อำเภอได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาอำเภอ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

ลำดับ	แหล่งงบประมาณ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด (รวมทุกยุทธศาสตร์)	จำนวน(บาท)	หมายเหตุ
๑.	โครงการที่ใช้งบประมาณตามนโยบาย พิเศษของรัฐบาล			
๒.	โครงการที่ใช้งบประมาณของงบจังหวัด	๒	๑,๐๔๕,๖๐๐	
๓.	โครงการที่ใช้งบประมาณของหน่วยงาน (งบ Function) ที่ดำเนินการในภูมิภาค			
๔.	โครงการที่ใช้งบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			
๕	โครงการที่ใช้งบประมาณของเอกชน			
รวม		๒	๑,๐๔๕,๖๐๐	

- สรุปงบประมาณที่อำเภอได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาอำเภอ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ (อาจนำเสนอเป็นภาพกราฟแท่งหรือกราฟวงกลมประกอบ)

ลำดับ	แหล่งงบประมาณ	จำนวนโครงการ/กิจกรรมทั้งหมด (รวมทุกยุทธศาสตร์)	จำนวน(บาท)	หมายเหตุ
๑.	โครงการที่ใช้งบประมาณตามนโยบาย พิเศษของรัฐบาล			
๒.	โครงการที่ใช้งบประมาณของงบจังหวัด	๑	๕๐๐,๐๐๐	
๓.	โครงการที่ใช้งบประมาณของหน่วยงาน (งบ Function) ที่ดำเนินการในภูมิภาค			
๔.	โครงการที่ใช้งบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น			
๕	โครงการที่ใช้งบประมาณของเอกชน			
รวม		๑	๕๐๐,๐๐๐	

๒.๓ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

สรุปปัญหา/ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของอำเภอมหาชนะชัย(แยกเป็นรายตำบล)

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
พระเสาร์	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณูปโภค และด้านแหล่งน้ำ	- การคมนาคม เนื่องจากถนนในหมู่บ้านเป็นหลุมเป็นบ่อ ขาดการดูแลรักษา ทำให้การคมนาคมไม่สะดวก	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น
		- ไฟฟ้าสาธารณะไม่เพียงพอ เพื่อใช้ในการส่องสว่าง การคมนาคมในเวลากลางคืนและปัญหากระแสไฟฟ้าตก เนื่องจากมีประชากรและจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีการใช้กระแสไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น	- ขยายเขตไฟฟ้าทุกครัวเรือน และไฟฟ้าสาธารณะทุกหมู่บ้าน
		- ปัญหาน้ำท่วมขังเนื่องจากมีการถมที่ดินระดับต่ำ และไม่มีทางระบายน้ำ	- ก่อสร้างรางระบายน้ำ และวางท่อในจุดที่มีน้ำท่วมขัง
		- ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค และเพื่อการเกษตรและเลี้ยงสัตว์	- ขุดลอกบึง/หนองสาธารณะในเขตพื้นที่ตำบล
		- ปัญหาน้ำใช้ไม่เพียงพอ และน้ำประปามีตะกอนใช้ไม่ได้	- ก่อสร้างระบบประปาในหมู่บ้านที่มีปัญหาขาดแคลนน้ำ
	ปัญหาด้านเศรษฐกิจและด้านอาชีพ	- ประชาชนมีรายได้น้อย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซื้อปุ๋ยราคาแพงทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มมากขึ้น - ประชาชนไม่มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพ หลังฤดูเก็บเกี่ยว เพื่อเสริมรายได้ให้กับครอบครัว - ราคาผลผลิตของเกษตรกรไม่แน่นอน และมีราคาตกต่ำ	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตร - ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่ - ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมอาชีพเสริมนอกฤดูการเกษตร - ส่งเสริมการรวมกลุ่มหรือสหกรณ์

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
พระเสาร์	ปัญหาด้านสาธารณสุข	- มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ตำบลพระเสาร์บ่อยครั้ง	- หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรดำเนินการในการป้องกันปัญหาอย่างต่อเนื่อง - รณรงค์ ให้ประชาชน ในหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นความสำคัญของปัญหา และร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
	ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	- ขาดการส่งเสริมสนับสนุนการบำรุงรักษา สืบสานประเพณีทางศาสนาและวัฒนธรรม - ขาดสถานที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร เช่นที่อ่านหนังสือพิมพ์ ห้องสมุดประชาชน	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริม และมีกิจกรรมด้านประเพณีทางศาสนาและวัฒนธรรมให้มากขึ้น - ชุมชน/อบต.ในพื้นที่จัดให้มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
ฟ้าหยาด	ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น - ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งของเกษตรกร - ปัญหาพื้นที่การเกษตรจากภัยธรรมชาติ เช่นภัยแล้ง	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง มาปรับใช้ และทำการเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
	ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ - ปัญหาครอบครัว สังคมไม่เข้มแข็ง - การดูแลคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุจากรัฐยังไม่ทั่วถึง	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด - หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหายาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือ การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเน้นที่สถาบันครอบครัวเป็นหลัก ให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอครอบครัวอบอุ่น

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
ฟ้าหยาด	ด้านสังคม		- สร้างเสริมความรู้ความตระหนักและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ด้านสิ่งแวดล้อม	- ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - ปัญหาผักตบชวา วัชพืช ในแหล่งน้ำ - สภาพแหล่งน้ำตื้นเขิน - ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการขยะ การใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต	- ปลูกฝังจิตสำนึกในการทิ้งขยะให้เป็นที่ - ทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว - ก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะมูลฝอยให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ - หลีกเลี่ยงการใช้โฟมหรือพลาสติก - ส่งเสริมการแยกขยะตามประเภท - ควรมีนโยบายและมาตรการ ตลอดจนแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของประเทศ
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณูปโภค	- ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง - ถนนไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากส่วนมากเป็นถนนดิน ถนนลูกรัง ถนนที่แคบและไม่มีไหล่ทาง - ไฟฟ้าสาธารณะไม่เพียงพอ	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น - ขยายเขตไฟฟ้าทั่วทุกครัวเรือน และไฟฟ้าสาธารณะ
โนนทราย	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการสาธารณูปโภค	- ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ - ขาดน้ำและน้ำประปาในการอุปโภค-บริโภคในช่วงฤดูแล้ง	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น - ขยายเขตและพัฒนาระบบน้ำประปา - ขุดลอกบึง/หนองสาธารณะในเขตพื้นที่ตำบล
	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
โนนทราย	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ		- ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
หัวเมือง	ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น - ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลิตทางการเกษตรราคาต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย - ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร - ขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในการประกอบอาชีพ	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
	ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ - ปัญหาครอบครัว สังคมไม่เข้มแข็ง - การดูแลคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุจากรัฐยังไม่ทั่วถึง	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด - หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหายาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมโดยเน้นที่สถาบันครอบครัวเป็นหลักให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอ ครอบครัวอบอุ่น - สร้างเสริมความรู้ความตระหนักและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ด้านสิ่งแวดล้อม	- ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	- ปลูกฝังจิตสำนึกในการทิ้งขยะให้เป็นที่

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
หัวเมือง	ด้านสิ่งแวดล้อม	- ปัญหาผักตบชวา วัชพืช - สภาพคลองตื้นเขิน - ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการขยะ	- ทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว - ก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะมูลฝอยให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ - หลีกเลี่ยงการใช้โฟมหรือพลาสติก - ส่งเสริมการแยกขยะตามประเภท - ควรมีนโยบายและมาตรการ ตลอดจนแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของประเทศ
	ปัญหาด้านสาธารณสุข	- การใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน	- ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการสาธารณสุขโรค	- ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง - ถนนไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากเป็นถนนลูกรังและแคบ	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยางเพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น
คูเมือง	ด้านเศรษฐกิจ	- ประชาชนส่วนใหญ่ยังยากจน การออมมีน้อย มีหนี้สินมาก - เกษตรกรบางส่วนมีที่ดินทำกินน้อย บางคนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง - ราคาผลผลิตทางการเกษตรตามท้องตลาดตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง - ระบบคลองชลประทานยังมีน้อย ไม่ถึงทุกพื้นที่ - ประชาชนขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตร - ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการสาธารณสุขโรค	- เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก - ปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค - มีพื้นที่บางส่วนเป็นดินเค็ม น้ำบาดาลมีรสเค็มไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยางเพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น - ขุดลอกบึง/หนองสาธารณะในเขตพื้นที่ตำบล

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
คูเมือง	ด้านสังคม	- ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด - หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหายาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเน้นที่สถาบันครอบครัวเป็นหลักให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอ ครอบครัวอบอุ่น - สร้างเสริมความรู้ความตระหนักและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ด้านสิ่งแวดล้อม	- มีสารพิษตกค้างสะสมในพื้นที่ไร่นาและแหล่งน้ำ	- ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ - ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ
ผือฮี	ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น - .ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลิตทางการเกษตรราคาต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตร - ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
	ด้านสิ่งแวดล้อม	- ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - สภาคลองตันเขิน	- ปลูกฝังจิตสำนึกในการทิ้งขยะให้เป็นที่ - ทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
ผือฮี	ด้านสิ่งแวดล้อม		- หลีกเลี่ยงการใช้โฟมหรือพลาสติก - ส่งเสริมการแยกขยะตามประเภท - ขุดลอกบึง/หนองสาธารณะในเขตพื้นที่ตำบล
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการสาธารณสุข	- ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ - ถนนไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากเป็นถนนลูกรัง	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น
สงยาง	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งเพื่อร่วมกันเป็นกลุ่มผู้ผลิต	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
	ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	- คนบางกลุ่มขาดจริยธรรม คุณธรรม - ขาดระเบียบวินัย และกฎระเบียบของชุมชน - ค่านิยมยึดติดกับวัตถุสิ่งของและบริโภคฟุ่มเฟือยแพร่กระจายเพิ่มมากขึ้น	- ส่งเสริม/จัดกิจกรรมด้านจริยธรรม - จัดโครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมความมีระเบียบวินัย และกฎระเบียบ
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การพัฒนาด้านโครงการพื้นฐานเป็นไปอย่างล่าช้า - ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น
	ปัญหาด้านสังคม	- ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหาการพนัน - การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด - หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหา ยาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือ การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
สงยาง			โดยเน้นที่สถาบันครอบครัวเป็นหลักให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอ ครอบครัวอบอุ่น - สร้างเสริมความรู้ความตระหนักและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - ไม่มีพื้นที่สาธารณะในการกำจัดขยะมูลฝอย - ไม่มีระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	- ปลูกฝังจิตสำนึกในการทิ้งขยะให้เป็นที่ - ทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย - ก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะมูลฝอยให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ - หลีกเลี่ยงการใช้โฟมหรือพลาสติก - ส่งเสริมการแยกขยะตามประเภท - ควรมีนโยบายและมาตรการ ตลอดจนแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของประเทศ
ม่วง	ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น - ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลิตทางการเกษตรราคาต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาปรับใช้ และทำการเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนของจำนวน เกษตร และพื้นที่
	ปัญหาด้านสังคม	- ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหาการพนัน	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
ม่วง	ปัญหาด้านสังคม	- การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน	- หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหา ยาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือการสร้าง ภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเน้น ที่สถาบันครอบครัวเป็นหลัก ให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอ ครอบครัวอบอุ่น - สร้างเสริมความรู้ความ ตระหนักและความเข้มแข็ง ให้แก่ชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ปัญหาด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	- การพัฒนาด้านโครงการพื้นฐาน เป็นไปอย่างล่าช้า - ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวก ยิ่งขึ้น
	ปัญหาด้านสาธารณสุข	- มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก ในพื้นที่บ่อยครั้ง	- หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควร ดำเนินการในการป้องกัน ปัญหาย่างต่อเนื่อง - รณรงค์ ให้ประชาชน ในหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นความสำคัญ ของปัญหา และร่วมมือใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
บึงแก	ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น - .ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลิตทางการเกษตรราคาต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	- ส่งเสริมการปลูกพืช หมุนเวียนตามแนวทาง พระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำ น้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการ ปลูกพืชหมุนเวียน น้อมนำ หลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง มาปรับใช้ และทำการเกษตร -ส่งเสริมการทำเกษตร อินทรีย์ ทั้งในส่วนของ จำนวน เกษตร และพื้นที่
	ปัญหาด้านสาธารณสุข	- มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก ในพื้นที่บ่อยครั้ง	- หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควร ดำเนินการในการป้องกัน ปัญหาย่างต่อเนื่อง

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
บึงแก	ปัญหาด้านสาธารณสุข		- รณรงค์ให้ประชาชน ในหมู่บ้าน/ชุมชน เห็นความสำคัญของปัญหา และร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว
	ปัญหาด้านสังคม	- ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหาการพนัน - การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด - หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหายาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือ การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม โดยเน้นที่สถาบันครอบครัวเป็นหลักให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอ ครอบครัวอบอุ่น - สร้างเสริมความรู้ความตระหนักและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การพัฒนาด้านโครงการพื้นฐานเป็นไปอย่างล่าช้า - ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยาง เพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น
บากเรือ	ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาความยากจน ค่าครองชีพที่สูงขึ้น - .ต้นทุนการผลิตสูง แต่ผลิตทางการเกษตรราคาต่ำทำให้รายได้ไม่เพียงพอจกบรายจ่าย	- ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนตามแนวทางพระราชดำริ - ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย - ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกพืชหมุนเวียนน้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง มาปรับใช้ และทำการเกษตรอินทรีย์ ทั้งในส่วนองจำนวน เกษตร และพื้นที่

ตำบล	ประเด็นปัญหา/ความต้องการ	สาเหตุของปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
บากเรือ	ปัญหาด้านสังคม	- ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหาการพนัน - การแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน	- ดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและเข้าค่ายเยาวชนสัมพันธ์ด้านยาเสพติด - หน่วยงานราชการเข้ามาดูแลปราบปรามปัญหายาเสพติดและวิธีที่จะบรรเทาปัญหาได้ก็คือการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมโดยเน้นที่สถาบันครอบครัวเป็นหลักให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอ ครอบครัวอบอุ่น - สร้างเสริมความรู้ความตระหนักและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การพัฒนาด้านโครงการพื้นฐานเป็นไปอย่างล่าช้า - ถนนชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ	- ก่อสร้างถนน คสล. ลาดยางเพื่อใช้ในการสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น

๒.๔ การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่อำเภอ

๑) ด้านเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของอำเภอมหาชนะชัย ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา (๙๕ %) ทำไร่ (๓ %) ทำสวน (๒ %) การเลี้ยงสัตว์ (๐.๘๐ %) การประมง (๐.๒๐%) พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ และมันสำปะหลัง โดยข้าว มีพื้นที่ปลูกประมาณ ๑๖๓,๕๘๙ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๔๐๐ กิโลกรัม/ไร่ มันสำปะหลังมีพื้นที่ปลูก ๑๕,๐๑๓ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๑๓๐ กิโลกรัมต่อไร่

๒) ด้านการเกษตร

อำเภอมหาชนะชัย มีพื้นที่การเกษตร ทั้งสิ้น ๑๘๘,๓๗๒.๗๕ ไร่ พื้นที่เป็นดินร่วนปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง มีแม่น้ำสำคัญ คือ น้ำชี โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว และมันสำปะหลัง ทั้งนี้มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรทุกชนิดในพื้นที่ ซึ่งช่วยลดต้นทุนการขนส่งของเกษตรกร อย่างไรก็ตามเกษตรกรยังประสบปัญหา เนื่องจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวและการใช้สารเคมี มีการพึ่งพาเทคโนโลยีเกินความจำเป็น

ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรของอำเภอมหาชนะชัยเริ่มให้ความสำคัญกับการทำเกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรแบบผสมผสาน เพิ่มมากขึ้น เพื่อลดปัญหาราคาและต้นทุนการผลิต อีกทั้งจังหวัดยโสธรได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ยโสธร เมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน” เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สังคมหันมาให้ความสนใจกับการทำเกษตรอินทรีย์ การบริโภคพืชผักปลอดสารพิษ

๓) ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี

อำเภอมหาชนะชัย มีประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ร้อยละ ๙๙ ศาสนาอื่นประมาณ ร้อยละ ๑ และมีวัดจำนวน ๖๒ แห่ง แบ่งเป็น วัดมหานิกาย ๕๘ แห่ง วัดธรรมยุต ๔ แห่ง ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีบุญบั้งไฟ และประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก ซึ่งเป็นประเพณีที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของชาวอำเภอมหาชนะชัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากประชาชนมีความเชื่อเรื่องการจุดบั้งไฟเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล และทำให้ประชาชนมีขวัญกำลังใจในการทำนา และการเกษตรอื่นๆ แต่ถ้าหากว่าปีใดไม่มีการจุดบั้งไฟ ปีนั้นฝนก็จะไม่ตกตามฤดูกาล พื้นที่การเกษตรก็จะได้รับความเสียหาย และเกษตรกรขาดขวัญกำลังใจในการทำนา ประเพณีบุญบั้งไฟจึงนับเป็นประเพณีคู่บ้านคู่เมืองของชาวอำเภอมหาชนะชัย และมีแนวโน้มที่จะมีการจุดเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ส่วนประเพณีแห่มาลัยมาลัยข้าวตอก เป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลก ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันเพ็ญเดือนสาม หรือ วันมาฆบูชา เพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้พากันทำมาลัยข้าวตอกขึ้น และจัดขบวนแห่ไปถวายตามวัดต่างๆ นับเป็นประเพณีที่งดงามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชาวอำเภอมหาชนะชัย ทำให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีในพื้นที่ และมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของชาวอำเภอมหาชนะชัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาชมมาลัยข้าวตอก และซื้อสินค้าจากกลุ่มทำมาลัยเป็นของฝากจากอำเภอมหาชนะชัย สร้างรายได้เสริมให้กับชาวอำเภอมหาชนะชัยอีกทางหนึ่ง และมีแนวโน้มที่จะมีการทำมาลัยข้าวตอกเพิ่มมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางมาเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยว และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

๔) ด้านสังคม สาธารณสุข การศึกษา

ด้านสังคม

อำเภอมหาชนะชัย เป็นเมืองที่ประชากรสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสงบสุข มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีพ การดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับศาสนา ความเชื่อและวิถีชีวิตของคนอีสาน โดยการดำเนินชีวิตของประชาชนจะดำรงตนตามแบบวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันทางสังคม สามารถปรับตัวได้อย่างผสมกลมกลืนกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคปัจจุบัน

ด้านสาธารณสุข

อำเภอมหาชนะชัย มีโรงพยาบาลประจำอำเภอ คือ โรงพยาบาลมหาชนะชัย ๑ ขนาด ๓๐ เตียง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑๖ แห่ง มีศูนย์สุขภาพชุมชนในโรงพยาบาล (PCU) ๑ แห่ง ประชาชนมีหลักประกันสุขภาพครบทุกคน การให้บริการด้านการสาธารณสุขจึงครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามด้วยสภาพสังคมและการดำเนินชีวิตในปัจจุบันนี้เสี่ยงต่อการเกิดโรคภัยไข้เจ็บและความรุนแรงขึ้นตามลำดับ จึงจำเป็นที่การสาธารณสุขต้องขยายตัวตามไปด้วยจึงจะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านสาธารณสุข เมื่อวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอมหาชนะชัย พบว่าสิ่งที่เป็นจุดเด่นของอำเภอมหาชนะชัย คือสิทธิการเข้าถึงการรักษาพยาบาลของประชาชนครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ และภาคส่วนต่างๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงสิทธิของประชาชน

ด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา นั้น อำเภอมหาชนะชัย มีโรงเรียนมัธยมศึกษา ๒ แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา/ขยายโอกาส ๔๙ แห่ง อาชีวศึกษา ๒ แห่ง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ๑ แห่ง และห้องสมุดจำนวน ๑ แห่ง ในปัจจุบันแม้จะมีปัญหาเด็กวัยร่น เช่น ท้องก่อนแต่ง, มั่วสุมเสพยาเสพติด, ติดเกมส์ เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นเหตุให้เด็กไม่สนใจเรียน หรือเรียนไม่จบ แต่ด้วยการศึกษาที่มีการขยายโอกาสครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้เด็กมีโอกาสที่จะเข้าถึงมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ

๕) ด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และแรงงาน

อำเภอมหาชนะชัย มีอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทการเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๔๒ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากสินค้าทางการเกษตรมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้การสนับสนุนการเกษตร รองลงมาคือ อาหารร้อยละ ๓๖ เครื่องแต่งกายร้อยละ ๑๔ อุตสาหกรรมอื่นๆ ร้อยละ ๖ และอุตสาหกรรมที่น้อยที่สุดคือ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเครื่องดื่ม

๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่มหาชนะชัยบางส่วนอยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ มีป่าสงวนแห่งชาติ ๕ แห่ง มีเนื้อที่ ๑๓,๗๔๓ ไร่ มีแหล่งน้ำกระจายอยู่โดยทั่วไปในทุกตำบล โดยมีแหล่งน้ำสำคัญคือ แม่น้ำชี ซึ่งไหลจากทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก โดยไหลผ่านท้องที่ตำบลหัวเมือง พายาด บากเรือ ม่วง และผือฮี ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร และมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งหมด ๑๒๕ แห่ง พื้นที่ ๗,๕๙๗ ไร่ มีทรัพยากรป่าไม้ รวมป่าสงวน พื้นที่ ๑๒,๔๙๘ ไร่ เมื่อพิจารณาแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำต้นทุน ซึ่งมีเพียงพอที่จะใช้ในการเกษตรและอุปโภค บริโภค ในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งน้ำจะขาดแคลน แหล่งน้ำธรรมชาติบางแห่งมีสภาพดินเลนเก็บน้ำได้ปริมาณน้อย

ซึ่งปัจจุบันทุกภาคส่วนได้ให้ความสำคัญในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ทำให้มีแนวโน้มที่ดีที่จะเพิ่มพื้นที่ป่า เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๗) ด้านความมั่นคง

อำเภอมหาชนะชัยมีหน่วยงานรักษาความสงบเรียบร้อยและกองกำลังในพื้นที่ได้แก่ สถานีตำรวจ จำนวน ๒ แห่ง คือ สถานีตำรวจภูธรมหาชนะชัย และสถานีตำรวจภูธรบึงแก ชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์อำเภอมหาชนะชัย กองร้อยอาสารักษาดินแดนอำเภอมหาชนะชัย ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑๑ แห่ง ซึ่งแต่ละหน่วยงานยังมีอัตรากำลังพลไม่เพียงพอต่อการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงทำให้สถานการณ์ด้านความมั่นคง อย่างเช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ลักลอบเล่นการพนัน ลักลอบตัดไม้พุง และการบุกรุกที่สาธารณะ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นในอนาคต และส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างยิ่ง

ภาพรวมของบริบท อำเภอ

จังหวัด

๒.๖ การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอำเภอ (Positioning)

ตำแหน่งการพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
“เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี วิถีอีสาน”

ตารางวิเคราะห์ตำแหน่งในการพัฒนาอำเภอ

ประเด็นศักยภาพ	การวิเคราะห์และการประเมิน					ผลรวมคะแนน การวิเคราะห์ และประเมิน (เต็ม ๒๕ คะแนน)
	ความสำคัญ (๕)	ความเร่งด่วนใน การดำเนินการ (๕)	ความเป็นประโยชน์ (ผลกระทบ)ต่อพื้นที่ (๕)	ความเป็นไปได้ ในการพัฒนา (๕)	ความสอดคล้องกับสภาพของ จังหวัด (๕)	
๑. มีพื้นที่ส่วนใหญ่ เหมาะสมสำหรับการ เพาะปลูก(เกษตรอินทรีย์)	๕	๕	๕	๔	๕	๒๔
๒. ๓) ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี	๕	๕	๕	๕	๕	๒๕
๔. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๔	๔	๔	๔	๕	๒๑
๕. หนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์(OTOP)	๕	๕	๔	๔	๕	๒๓

๒.๗ การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)

- S๑. พื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิ ร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ และเป็นแหล่งเกษตรอินทรีย์อยู่ในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้
- S๒. แม่น้ำชีไหลผ่าน ความยาวประมาณ ๕๕ กิโลเมตร มีหาดทรายและทิวทัศน์สวยงาม
- S๓. แหล่งน้ำธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เหมาะสำหรับการเกษตรและการเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด
- S๔. เส้นทางคมนาคมสะดวก ติดต่อกับอำเภอต่างๆ ได้ทุกฤดูกาล สามารถขนส่งสินค้าทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี
- S๕ ประชาชนยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก ประเพณีบุญบั้งไฟ การแข่งขันเรือยาวในลำน้ำชี นมัสการพระพุทธรูป พระธาตุท่าสมอ

S๖. หัตถกรรมพื้นเมือง และอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม ผ้าพื้นเมือง และการทำขนมจีน การทำขนม

S๗. การบริการสาธารณสุขครอบคลุมทุกพื้นที่

จุดอ่อน (Weaknesses)

- W๑. น้ำท่วมเป็นประจำ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์บางพื้นที่
- W๒. ประชาชนส่วนใหญ่มีความยากจน การออมมีน้อย และมีหนี้สินมารวมทั้งเกษตรกรบางส่วนไม่มีที่ดินทำกิน
- W๓. แรงงานส่วนใหญ่ขาดทักษะและขาดวินัย
- W๔. ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง

W๕. น้ำเพื่อทำการเกษตรถูกแล้งไม่เพียงพอเนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้นาน

W๖. แหล่งท่องเที่ยวกระจาย ขนาดเล็ก ขาดความน่าสนใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
ยังมีน้อย

W๗. ประชาชนส่วนใหญ่มีสุขภาพอนามัยไม่ดี

W๘. สภาพป่าในหลายพื้นที่มีปริมาณลดลง เนื่องจากถูกลักลอบตัดไม้

W๙. พื้นที่ไร่นา มีสารพิษตกค้างสะสม

W๑๐. ขยะมีมากในเขตชุมชนขนาดใหญ่

W๑๑. การอพยพเคลื่อนย้ายของราษฎรวัยแรงงานเข้าเมืองหลวง

โอกาส (Opportunities)

O๑. ปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี

O๒. ผลผลิตทางเกษตรที่ปลอดภัยปราศจากสารพิษเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศรวมทั้ง
ครัวไทยสู่ครัวโลก

O๓. รัฐบาลส่งเสริมตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ

O๔. นโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและ SMLs

O๕. นโยบายการสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยากจน

O๖. มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ และยังรักษาไว้อย่างยั่งยืน

O๗. รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาภัยแล้ง

O๘. รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ

ภัยคุกคาม (Threats)

T๑. พื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยซ้ำซาก

T๒. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับกลไกตลาดกลางของประเทศ

T๓. นโยบายการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

T๔. ว่างไกลเมืองท่า ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง

T๕. กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศทำให้วิถีชีวิตชุมชนเปลี่ยนไปและฟุ้งเฟ้อ

T๖. การแข่งขันจากบริษัทข้ามชาติเนื่องจากนโยบายเปิดเสรีทางการค้า

T๗. ภาวะโลกร้อน (Global Warming)

๒.๘ การวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่อำเภอ (TOWS Matrix)

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths) S๑. พื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิ ร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ และเป็นแหล่งเกษตรอินทรีย์ อยู่ในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ S๒. แม่น้ำชีไหลผ่าน ความยาวประมาณ ๕๕ กิโลเมตร มีหาดทรายและ ทิวทัศน์สวยงาม S๓. แหล่งน้ำธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เหมาะสำหรับการเกษตรและการ เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด S๔. เส้นทางคมนาคมสะดวก ติดต่อกับอำเภอต่างๆ ได้ทุกฤดูกาล สามารถขนส่งสินค้าทางการเกษตรได้ เป็นอย่างดี S๕ ประชาชนยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี เช่น ประเพณีแห่มาลัย ข้าวตอก ประเพณีบุญบั้งไฟ การแข่งขัน เรือยาวในลำน้ำชี นมัสการพระพุทธรูป บาท พระธาตุท่าสมอ S๖. หัตถกรรมพื้นเมือง และ อุตสาหกรรมในครัวเรือน มีการปลูก หม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม ผ้าพื้นเมือง และการทำขนมจีน การทำขนม S๗. การบริการสาธารณสุขครอบคลุม ทุกพื้นที่	จุดอ่อน (Weaknesses) W๑. น้ำท่วมเป็นประจำ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์บางพื้นที่ W๒. ประชาชนส่วนใหญ่มีความยากจน การออมมีน้อย และมีหนี้สินมากรวมทั้ง เกษตรกรบางส่วนไม่มีที่ดินทำกิน W๓. แรงงานส่วนใหญ่ขาดทักษะและขาดวินัย W๔. ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง W๕. น้ำเพื่อการเกษตรฤดูแล้งไม่เพียงพอเนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้นาน W๖. แหล่งท่องเที่ยวกระจาย ขนาดเล็ก ขาดความน่าสนใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวมีน้อย W๗. ประชาชนส่วนใหญ่มีสุขภาพอนามัยไม่ดี W๘. สภาพป่าในหลายพื้นที่มีปริมาณลดลง เนื่องจากถูกลักลอบตัดไม้ W๙. พื้นที่ไร่นา มีสารพิษตกค้างสะสม W๑๐. ขยะมีมากในเขตชุมชนขนาดใหญ่ W๑๑. การอพยพเคลื่อนย้ายของราษฎรวัยแรงงานเข้าเมืองหลวง
โอกาส (Opportunities) O๑. ปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี O๒. ผลผลิตทางเกษตรที่ปลอดภัยเป็น ที่ต้องการของตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศรวมทั้งครัวไทยสู่ครัวโลก O๓. รัฐบาลส่งเสริมตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ O๔. นโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและ SMLs O๕. นโยบายการสำรวจความต้องการของประชาชนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยากจน O๖. มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ และยังรักษาไว้อย่างยั่งยืน O๗. รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาภัยแล้ง O๘. รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ	SO : กลยุทธ์เชิงรุก ๑) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าวหอมมะลิปลอดภัย ๒) แม่น้ำชีสามารถรองรับปริมาณน้ำฝนได้เป็นจำนวนมากและกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ๓) รัฐบาลส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย ทำให้เกิดความ ต้องการข้าวหอมมะลิอินทรีย์มากยิ่งขึ้น ๔) กระแสการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กำลังเป็นที่นิยม ทำให้ประเพณีแห่มาลัยข้าวตอกเป็นที่สนใจจากนักท่องเที่ยว ๕) นโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ทำให้ หัตถกรรมพื้นเมืองได้รับความนิยม	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข ๑) ปริมาณน้ำฝนตกเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ๒) ผลผลิตทางเกษตรที่ปลอดภัยเป็น ที่ต้องการของตลาดทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการทำเกษตร ๓) รัฐบาลส่งเสริมตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ ทำให้แรงงานมีทักษะเพิ่มมากขึ้น ๔) รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาภัยแล้ง ทำให้การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่มีประสิทธิภาพ

ภัยคุกคาม (Threats)	ST : กลยุทธ์เชิงป้องกัน	WT : กลยุทธ์เชิงรับ
T๑. พื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัยซ้ำซาก T๒. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับกลไกตลาดกลางของประเทศ T๓. นโยบายการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ T๔. ห่วงโกลเมืองท่า ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง T๕. กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศทำให้วิถีชีวิตชุมชนเปลี่ยนไปและฟุ้งเฟ้อ T๖. การแข่งขันจากบริษัทข้ามชาติ เนื่องจากนโยบายเปิดเสรีทางการค้า T๗. ภาวะโลกร้อน (Global Warming)	๑) เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิ และเป็นแหล่งเกษตรอินทรีย์ ทำให้มีราคาสูง ๒) เส้นทางคมนาคมสะดวก มีเส้นทางเชื่อมต่อไปยัง ๓ จังหวัด สามารถขนส่งสินค้าทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี ๓) ประชาชนยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้กระแสวัฒนธรรมต่างชาติไม่ส่งผลต่อวิถีชีวิตชุมชนมากเท่าที่ควร	๑) พัฒนาแหล่งน้ำให้มีศักยภาพในการกักเก็บน้ำได้มากยิ่งขึ้นและปลูกป่าทดแทนเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ๒) ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันดินเสื่อมสภาพ ๓) ส่งเสริมอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีรายได้เสริมหลังจากฤดูทำนา ๔) ส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ๕) ส่งเสริมการคัดแยกขยะ เพื่อเพิ่มมูลค่าของขยะ และลดปัญหาสิ่งแวดล้อม

๒.๙ การกำหนดก้าวอย่าง ๓ ระยะ (๓ Horizons)

แผนก้าวอย่าง 3 ระยะ - 3 Horizons Plan

อำเภอ มหานครชัย

จังหวัด ยโสธร

© 3 Horizons is a tool based on Systemic Thinking Principles, created by Prof. Bruce McKenzie, SDA, Australia.

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลแผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

๓.๑ วิสัยทัศน์อำเภอ

๓.๒ พันธกิจ

๓.๓ เป้าประสงค์รวม

๓.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

❖ ส่วนที่ ๓ ข้อมูลแผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีองค์ประกอบ ดังนี้

๓.๑ วิสัยทัศน์อำเภอ “สังคมน่าอยู่ คู่คุณธรรม นำการเกษตรอินทรีย์”

๓.๒ พันธกิจ

จากวิสัยทัศน์การพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) สามารถกำหนดพันธกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาสนองความต้องการและพัฒนาอำเภอมหาชนะชัย ให้บรรลุวิสัยทัศน์ ได้ ๔ พันธกิจ ดังนี้

๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้อำเภอมีความโดดเด่นและชัดเจนในฐานะที่เป็นสังคมน่าอยู่ บนค่านิยมความเป็นไทยและวิถีอีสาน

๒) อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยเฉพาะประเพณีแห่มาลัยข้าวตอก ให้มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ผสมผสานกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ได้อย่างลงตัว

๓) ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของทุกภาคส่วน เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๔) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการทำเกษตรอินทรีย์ให้มีความเป็นเลิศ ได้มาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๓ เป้าประสงค์รวม

๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงและสังคมมีความสงบเรียบร้อย

๒) ประชาชนมีภูมิปัญญาวัฒนธรรม ประเพณีอีสานที่เข้มแข็ง มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

๓.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
ผลผลิตและสินค้าเกษตรอินทรีย์ และเพิ่มมูลค่า	๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	๓	๔	๕	๖	๑) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ๒) ส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์สินค้า
	๓) พื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น (๒๐๐ ไร่/ปี)	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๓) ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เดิมศักยภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
๑. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง และสังคมมีความสงบเรียบร้อย ๒. ประชาชนได้รับความสะดวกในด้าน ถนน ไฟฟ้า ประปา เพียงพอต่อความต้องการ	๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนชุมชน หมู่บ้านที่มีแหล่งเรียนรู้/ชุมชนต้นแบบ (ตามโครงการยโสธรโมเดล)	๔	๕	๖	๗	๑) ยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
	๒) ร้อยละครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ผ่านเกณฑ์ จปฐ. ๓๐,๐๐๐บาท/คน/ปี	๙๗	๙๘	๙๙	๑๐๐	
	๓) ร้อยละจำนวน อปท. ที่จัดสวัสดิการและดูแลผู้ด้อยโอกาสได้อย่างทั่วถึง	๙๗	๙๘	๙๙	๑๐๐	
	๔) ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ไม่มีปัญหายาเสพติด (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒/ปี)	๒	๒	๒	๒	๓) เพิ่มศักยภาพในการรักษาความมั่นคงภายในและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
	๕) จำนวนร้อยละที่ลดลงของการเกิดอุบัติเหตุทางท้องถนน/ประชากร (ลดลงร้อยละ ๒/ปี)	๒	๒	๒	๒	
	๖) ร้อยละของเด็กและเยาวชนได้รับการเรียนรู้พัฒนาทักษะชีวิตตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๙๕	๙๖	๙๗	๙๘	๔) ยกระดับมาตรฐานการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
	๗) ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อหน่วยงานของรัฐ	๘๕	๘๖	๘๗	๘๘	๕) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี และการค้า
การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
ประชาชนมีภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีอีสานที่เข้มแข็ง มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น	๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชนจากการท่องเที่ยว	๕	๖	๗	๘	๑) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณีวิถีอีสาน
	๒) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนกิจกรรมทางการท่องเที่ยวได้รับการส่งเสริมและพัฒนา	๒	๓	๔	๕	
	๓) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)	๔	๔	๔	๔	๒) ส่งเสริมและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
	๔) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ๔ ดาว	๒	๓	๔	๕	
						๓) ยกย่องและพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวและการบริการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ อนุรักษ์ พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูเพิ่มขึ้น	๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูให้สมบูรณ์	๕	๖	๗	๘	๑) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ
	๒) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	
	๓) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ป่าได้รับการฟื้นฟูต่อไป (ไร่)	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
	๔) ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๙๐	๙๑	๙๒	๙๓	

ส่วนที่ ๔

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)
- รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.) ที่รับรองและประกาศใช้แผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)
